

Srečanje samoupravljalcev na Soriški planini

O pomenu samoupravljanja je govoril sekretar centralnega sveta ZSJ Marijan Rožič

Minulo nedeljo dopoldne, zadnje v letošnjem koledarskem poletju, se je Selška dolina kopala v soncu. Zato ni čudno, da se je slovesnega srečanja samoupravljalcev pri Litostrojski koči na Soriški planini udeležilo veliko prebivalcev škofjeloške občine. Prvo srečanje samoupravljalcev loške občine je na pobudo predsedstva ob 20. obletnici samoupravljanja pripravil občinski sindikalni svet Skofja Loka. Prireditelj, ki so se je udeležili tudi sekretar centralnega sveta zveze sindikatov Jugoslavije Marijan Rožič, predstavnik republiškega sveta sindikatov Humbert Gačnik, predsednik občinske konference SZDL Skofja Loka Janez Thaler in drugi, se je zaradi jutranjih del na daljnovodu električne napetosti začela sicer skoraj uro pozneje, vendar to ni motilo številnih obiskovalcev. Posedli so ob Litostrojski koči in pokramljali.

»Letos mineva 37 let odkar je bila v škofjeloški občini ustanovljena prva sindikalna organizacija, hkrati pa slavimo 20. obletnico delavskega samoupravljanja. Zato se je občinski sindikalni svet odločil, da pripravi današnje srečanje,« je uvodoma ob pozdravu vseh udeležencev pojasnil predsednik občinskega sindikalnega sveta Jože Stanonik.

O pomenu samoupravljanja za nadaljnji razvoj naše družbe pa je govoril Marijan Rožič. Med drugim je dejal, da se ob letošnji obletnici samoupravljanja ne smemo zadovoljiti s tem, kar smo dosegli s samoupravnimi dogovori, marveč

si moramo vsi skupaj prizadevati za še hitrejši gospodarski in družbeni napredek. Poudaril je tudi, da bo VI. kongres samoupravljalcev, ki bo maja prihodnje leto v Sarajevu, nedvomno doprinesel k nadaljnjemu razvoju samoupravnih odnosov.

V kulturnem programu, ki ga je potem uspešno povezoval z recitacijami in napove-

dovanjem dramski igralec Jože Logar, so nastopili moški pevski zbor iz Zeleznikov, ženski kvartet iz Skofje Loke, moški pevski zbor tovarne Alpina Ziri in oktet Jelovice. Za veselo razpoloženje številnih udeležencev, ki so prišli na prireditev z avtobusi in osebnimi avtomobili, pa je skrbel ansambel Čadež.

A. Z.

S prvega srečanja samoupravljalcev škofjeloške občine pri Litostrojski koči na Soriški planini — Foto: A. Zalar

V Predosljah popolna osemletka

Predsednik koordinacijskega odbora za pripravo in izvedbo programa gradnje šol in vzgojno varstvenih ustanov v kranjski občini Martin Košir je v ponedeljek popoldne sklical peto sejo odbora. Odbor je obravnaval poročilo Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj o lokacijah in zemljiških zadevah ter o pogodbi za izdelavo idejnih projektov za šole in vrtce. Na predlog sekretariata odbora je sprejel tudi sklep, da se v Predosljah

zgradi popolna osemletka. Nadalje je sklenil, da se z Gorenjsko kreditno banko Kranj sklene poslovni dogo-

vor o oročanju sredstev ter sprejel finančni načrt sklada za gradnjo šol in vrtcev.

A. Z.

Seja konference ZK Kranj

Jutri (četrtek) ob 16. uri bo v prostorih občinske skupščine v Kranju seja občinske konference zveze komunistov. Na seji bodo obravnavali poročilo o uresničevanju delovnega programa občinske

konference ZK in o uresničevanju resolucije prve seje zveze komunistov Slovenije. V drugi točki dnevnega reda pa bodo govorili o obnovi zveze komunistov v kranjski občini.

Koristna izmenjava izkušenj

V nedeljo zvečer se je vrnila v Kranj 36 članska sindikalna študijska delegacija, ki je pod vodstvom tajnika občinskega sindikalnega sveta Kranj, tovariša Slavka Kalana kot gost sindikalnih organizacij v italijanskem mestu Savona teden dni aktivno sodelovala v pogovornih o dejavnosti tamkajšnjih sindikatov.

KM

mešanica kav
E K S T R A

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

Varčujmo na deviznih računih

pri
**Gorenjski
kreditni
banki**

Uspešno delo

Skofjeloški odborniki so na zadnji seji poslušali poročilo upravnega odbora sklada skupnih rezerv. Vanj vlagajo gospodarske organizacije dva odstotka od doseženega dela dohodka.

Priliv sredstev v sklad že nekaj časa upada. Vzrok je v zviševanju amortizacije, kar povzroča, da je čist dohodek gospodarskih organizacij manjši. Prav slednji pa je osnova za obračun sredstev, ki so namenjena skladu skupnih rezerv.

Kratkoročni krediti sklada niso bili porabljeni za investicije. Pomoči sklada so bila deležna nekatera škofjeloška podjetja — Jelovica, Instala-

cije, Pekarna, Kmetijsko gospodarstvo in zadruga — ter gospodarske organizacije iz Poljanske doline Termopolu iz Sovodnja je bil odobren kredit v višini 250.000 dinarjev, Orodnemu kovaštvu iz ädušan aZCP äKoš v -rv Poljan v višini 60 tisoč dinarjev, Kladivar iz Zirov pa je dobil 150 tisoč dinarjev kredita iz sklada.

Nekaterim prosilcem pomoč ni bila odobrena. Med njimi najdemo obrtno podjetje iz Poljan, Tovarno elektromotorjev Železniki, Veletrgovino Loka, Alples Železniki, Solski center za kovinsko stroko in obrtno kovaštvo iz A. Iglčar

Švicarski trgovci v Elanu

V ponedeljek je obiskalo tovarno športnega orodja in opreme Elan Begunje 109 predstavnikov večjih in manjših trgovskih hiš iz Švice. Med obiskom so se seznanili s proizvodnjo in razvojem to-

varne. — Znano je, da je Švica eden največjih kupcev Elanovih smučí in drugih proizvodov. Samo letos bo Elan izvozil v Švico za več kot 800 tisoč dolarjev smučí in drugih izdelkov.

Šola v Lescah bo dograjena že letošnje jesen

Predlanskim so se občani radovljiške občine odločili za samoprispevek za gradnjo šole. Iz tega denarja so že zgradili šolo v Lipnici, nato so začeli z delom v Lescah, kmalu pa še na Bledu in v Radovljici, v Bohinjski Bistrici pa bodo verjetno začeli z gradnjo že letos.

Šola v Lescah so začeli obnavljati in dograjevati

proti koncu maja letos in računajo da bodo z deli končali že jeseni. Tega bodo gotovo najbolj veselili šolarji, ki morajo sedaj hoditi v šolo v Poljče. Pouk poteka v prostorih nekdanje kmetijske šole.

V novem traktu šole bo 12 učilnic. Graje tudi telovadnico, ki bo stala na južni strani stare stavbe.

Nove štipendije

Komisija za razpis in podelitev štipendij in posojil pri upravnem odboru sklada za izobraževanje strokovnih kadrov pri občini Jesenice je ponovno razpisala pet štipendij in posojil za študente visokih in višjih šol. Štipendije bodo podelili za študente vi-

sokih in višjih šol. Štipendije bodo podelili za študij na visoki šoli, pravni fakulteti, ekonomski fakulteti, višji upravni šoli in za študij na FAAG. Osnovni pogoj pa je najmanj dober učni uspeh. D. S.

RADOVLJICA

Ker je bila za minulo sredo napovedana seja zaradi ne-sklepnosti preložena, se bo jutri (četrtek) sestel izvršni odbor občinske konference SZDL in njenih organov od junija do septembra, govorili pa bodo tudi o nalogah občinske organizacije socialistične zveze v jesenskih mesecih.

V ponedeljek dopoldne se je v prostorih družbenopolitičnih organizacij v Radovljici sestel ožji politični aktiv občinskih družbenopolitičnih organizacij. Razpravljali so o uskladitvi delovnih programov posameznih organizacij v občini do konca leta.

JESENICE

Predsedstvo občinske konference Zveze mladine na Jesenicah in njeni organi so v zadnjem času kljub navideznim počitnicam izdelali vrsto pomembnih programskih dokumentov in sicer napotke za delo mladinske organizacije v krajevnih skupnostih, srednjih šolah ter gospodarskih organizacijah in izvedbo letnih konferenc. Zbrali so najpomembnejše probleme na področju telesne kulture in nakazali možne rešitve, sestavili program izobraževanja vodstvenega mladinskega kadra v občini, izdelali pa so tudi okvirna vprašanja, ki jih bodo uporabljali člani predsedstva ob obiskih pri posameznih aktivih v delovnih organizacijah. Vprašanja se nanašajo na samoupravljanje, nagrajevanje po delu in Zvezo mladine ter njeno učinkovitost. Podobno kot pri ostalih občinskih konferencah tudi na Jesenicah že razmišljajo o pripravah na redno letno konferenco.

Danes bo na Jesenicah redna seja predsedstva občinske konference SZDL, na kateri bodo razpravljali o predlogu delovnega programa konference do konca leta in o delu koordinacijskega odbora za narodno obrambo pri konferenci SZDL.

KAMNIK

Pred kratkim je bila seja komiteja občinske konference ZKS in sekretarjev organizacij in aktivov na katerem so razpravljali o uresničevanju programov organizacij.

Težišče razprave je bilo na izobraževanju mladih komunistov. Govorili so o uspehu politične šole in o sprejemanju v članstvo. Lani je politično šolo pri delavski univerzi zaključilo 21 mladih komunistov. V aktivu mladih komunistov je 25 članov, vodih pa jih Tatjana Rot. Letos so organizacije sprejele v članstvo 10 članov.

Občinski sindikalni svet Kamnik pripravlja razširjeno sejo plenuma na kateri bodo razpravljali o vsebinskih in kadrovskih pripravah za občne zbornice osnovnih sindikalnih organizacij, ki bodo v novembru in decembru.

Na plenumu se bodo tudi pogovorili o pripravah na drugi kongres samoupravljalcev. Iz kamniške občine se bodo kongresa udeležili štirje delegati in to: Maks Stebe — podpredsednik delavskega sveta tovarne Stol, Slavko Rajh — dolgoletni predsednik DS v tovarni Titan, Karla Osredkar iz osnovne šole Tomo Brejc in Janez Maleš — tajnik občinskega sindikalnega sveta.

V tovarni Titan v Kamniku je vloženi 43 prošenj za družinska in 20 prošenj za samska stanovanja. Od 1965. leta so v podjetju razdelili 42 družinskih in eno samsko stanovanje. 1965. leta so ustanovili stanovanjsko zadrugo in vseh 33 članov zadruge si je s pomočjo posojila tovarne uredilo lastno hišico.

Letos bo 37 delavcev dobilo posojilo za gradnjo hiše, za naslednje leto pa je že vloženo 24 prošenj za posojila. Nekateri delavci varčujejo pri banki in si nato s posojilom podjetja in banke začno zidati hiše.

KRANJ

Včeraj popoldne je bila v Kranju seja predsedstva občinske konference Zveze mladine, na kateri so podrobneje obravnavali priprave na redno letno konferenco, ki bo v soboto, 3. oktobra.

V četrtek (jutri) bo odšla na enodnevni izlet po Koroški skupina 30-tih borcev prostovoljcev za severno mejo v letih 1918-19. Obiskali bodo vse pomembnejše kraje, v katerih so bili najbolj srđiti boji za osvoboditev slovenske Koroške pod vodstvom generala Rudolfa Maistra.

Za predstavnike družbenopolitičnih organizacij v občini je delavska univerza v ponedeljek popoldne pripravila predavanje o pomenu neuvrščenih v Lusaki. Predaval je Jože Smole, predsednik komisije za mednarodne odnose pri centralnem komiteju ZK Slovenije.

Danes (sreda) dopoldne se bodo v Kranju sestali predsedniki in tajniki gorenjskih občinskih sindikalnih svetov. Posvetovanje je sklical republiški svet zveze sindikatov, razpravljali pa bodo o uresničevanju nalog slovenskih sindikatov. Popoldne bo tudi seja komisije za šport pri občinskem sindikalnem svetu Kranj.

Od ponedeljka do danes so bile sklicane tudi redne seje svetov občinske skupščine.

Kranjska mladina pripravlja letno konferenco

V soboto, 3. oktobra, bo v Kranju redna letna konferenca občinske mladinske organizacije, na katero so se začeli pripravljati v začetku septembra. Končano je že obsežno delovno poročilo občinske konference za obdobje od 1. decembra lani do 1. septembra letos. V njem je dokaj natančno obdelano delo organov konference, položaj mladih v delovnih kolektivih, krajevnih skupnostih in vzgojnoizobraževalnem procesu ter dejavnost mladine na idejnem in političnem področju. V poročilu ima posebno mesto delo koordinacijskega odbora za sodelovanje z vojniki in posebnimi mladinskimi organizacijami, sodelovanje s sredstvi javnega obveščanja, praznovanje meseca mladosti, sodelovanje z ostalimi gorenjskimi mladinskimi konferencami, tuji mi mesti in seveda letošnja mladinska akcija »Banjaluka 70«, na kateri je sodelovala tudi kranjska mladina.

Cepprav delo letošnje letne konference še ni popolnoma določeno, je jasno, da bo konferenca delovni dogovor o naslednjih treh vprašanjih: samoupravnih odnosih, vlogi mladine pri uresničevanju gospodarske in družbene reforme ter razvoju organizacije Zveze mladine. Pri prvem vprašanju bodo v ospredju samoupravni odnosi v občinski skupnosti, delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in srednjih šolah. Pri obravnavanju uresničevanja družbene in gospodarske reforme se bo kranjska mladina lotila sledečih, po njenem mnenju pomembnejših rešenih vprašanj: področje kadrovske politike, stanovanjske

problematike, tehnološkega napredka in socialnih problemov, predvsem socialnega razlikovanja. Konferenca bo kot že rečeno spregovorila tudi o razvoju Zveze mladine, saj z njeno učinkovitostjo ne moremo biti zadovoljni in je vse več mladih, ki v njenem okviru ne delujejo. Zato je pomembna idejna in politična dejavnost, ustanavljanje mladinskih klubov, sodelova-

nje s posebnimi mladinskimi organizacijami in Jugoslovansko armado, povezava z drugimi družbenopolitičnimi in samoupravnimi organi in kar je gotovo najpomembnejše, utrjevanje organiziranosti, saj je to pogoj za dobro delovanje.

Na letni konferenci bodo prav tako izvolili nove organe občinske konference.

J. Košnjek

Najmodernejši potrošniški center v Kranju

Odpri ga bodo v petek popoldne v novem stanovanjskem naselju Vodovodni stolp II

V novem stanovanjskem naselju Vodovodni stolp II bo v petek, 25. septembra, ob 17. uri Podjetje za stanovanjsko in gospodarstvo Kranj (investitor) odprlo največji in najmodernejši trgovski oziroma potrošniški center v Kranju. Na 1400 kvadratnih metrih površine bo samopostrežna trgovina z bifejem veletrgovine Zivila Kranj, mesnica Kmetijsko živilskega kombinata — obrat klavnica, frizerski salon Brivsko frizerskega salona Kranj in kiosk Tobačne tovarne Ljubljana. V novem trgovskem oziroma potrošniškem centru bo imela veletrgovina Zivila prek tisoč kvadratnih metrov prodajnega in skladišnega prostora z najmodernejšo opremo. Kmetijsko živilski kombinat — obrat klavnica pa bo vsak dan prodajal sveže meso in mesne izdelke.

Odkar je na severnem delu Kranja zrastle novo stanovanjsko naselje, so bile potrebe po takšnem trgovskem oziroma potrošniškem centru iz dneva v dan večje, saj je bila dosedanja samopostrežna trgovina pri Vodovodnem stolpu več kot premajhna. Izgradnja celotnega objekta (izvajalec je bilo Splošno gradbeno podjetje Projekt) bo veljala okrog 250 milijonov starih dinarjev, skupaj z opremo pa po napovedih posameznih podjetij, ki bodo imela v njem svoje prostore, okrog pol milijarde starih dinarjev.

V ponedeljek popoldne smo od predstavnikov posameznih podjetij izvedeli, da nameravajo v petek popoldne (po otvoritvi) prve obiskovalce oziroma kupce obdariti na običajen način.

Nova jeseniška aglomeracija poskusno obratuje

Ker je bil položaj na visokih pečeh jeseniške Zelezarne nevzdržen, za tono grodlja so porabili kar 1170 kilogramov koksa, in ker je bilo razkladanje koksa ročno, so se železarji 1960. leta odločili izdelati investicijski program za novo aglomeracijo. Stara je bila zgrajena še pred vojno in je bila ena najmanjših na svetu, saj je bila mišljena za eno peč in za razmeroma dobro rudo iz rudnika Ljubija.

Tehnika in tehnologija visokih peči pa je po vojni vztrajno napredovala. Količina pridobljenega grodlja se je povečala in to ob občutno zmanjšanih količinah koksa. Za doseg tega cilja pa potrebuje vsaka železarna dobro pripravljeno rudo in pri tem igra bistveno vlogo kvalitetna aglomeracija.

Zato se je jeseniška Zelezarna odločila za nakup nove aglomeracije.

Zelezarna je hotela kupiti aglomeracijo na zahodu, točneje v Ameriki, vendar Jugoslovanska investicijska banka ni mogla dati zadosti deviz. Zato je Jeseničane napotila na vzhod. Od vseh možnosti je bil nakup na Poljskem najugodnejši. 8. junija 1964. leta je Zelezarna podpisala pogodbo o dobavi opreme in izdelavi tehnične dokumentacije s firmo Centrozap Katowice v vrednosti prek 74 milijonov dinarjev.

Ker so se po reformi cene stalno spreminjale in vplivale na podražitev in ker se je prvotni projekt stalno dopolnjeval, so gradnjo aglomeracije razdelili v tri etape, ponoven predračun pa je pokazal, da bo Zelezarna za polno dograditev potrebovala še 63,4 milijona dinarjev. Lanski predračun pa je skupno vsoto dvignil na 142 milijonov dinarjev. Ker kolektiv ni dobil zaželenih kreditov, gradi prepotraben objekt skoraj v celoti z lastnimi sredstvi.

In koristi, ki jih bo imela jeseniška Zelezarna z dograditvijo nove aglomeracije, ki že poskusno obratuje.

Poraba koksa za tono grodlja se bo zmanjšala od prejšnjih 1170 kilogramov na 760 kilogramov. Če bodo vsip obogatili še z inozemsko rudo, se bo poraba koksa še zmanjšala in sicer bo padla na 650 kilogramov na tono grodlja.

J. Košnjek

Proizvodnja kmetijskih strojev se je podvojila

Proizvodnja kmetijskih strojev v Sloveniji, za katero so bila značilna velika nihanja v preteklih letih, se je letos v primerjavi z lanskim letom več kot podvojila.

Leta 1965 smo v Sloveniji izdelali 1730 kmetijskih strojev, naslednje leto 2608, leta 1967 je proizvodnja padla na 1846, od tega leta dalje pa proizvodnja vztrajno narašča. Porast je izredno hiter. Medtem ko smo predlanskim v Sloveniji izdelali 2074 kmetijskih strojev, smo jih lani že 3339. Če pogledamo najbolj sveže podatke ugotovimo, da smo letos mesečno povprečno izdelali 510 kmetijskih strojev. »Vrh« smo Slovenci dosegli marca, ko smo izdelali 732 najrazličnejših kmetijskih strojev. Na drugem mestu je maj (633), na tretjem april (557) in na če-

trtem junij s 552 izdelanimi stroji. Najmanj »produktivni« smo bili januarja, ko smo izdelali le 2237 kmetijskih strojev.

Lanska raven proizvodnje prav tako kaže, da je proizvodnja kmetijskih strojev v Sloveniji v tretjem četrtletju še naraščala, v zadnjih treh mesecih pa ponovno upadala. Če bo letošnje gibanje enako lanskemu, lahko upravičeno pričakujemo nadaljnje povečanje proizvodnje kmetijskih strojev.

Ali mogoče to pomeni, da se bo slovenska industrija kmetijskih strojev z leti že lahko kosała z najnujnejšimi potrebami našega kmetijstva in na tem področju ne bo več zijala težko premostljiva vrzel, ki jo je mašil na žalost še vedno kvalitetnejši (in dražji) uvoz?

— Jk

KITAJSKI GOSPODARSTVENIKI V KRANJSKI ISKRI — Gospodarska vladna delegacija LR Kitajske, ki je na obisku v naši državi in se te dni mudi v Sloveniji, je včeraj popoldne obiskala tudi kranjsko tovarno Iskra. Ogladali so si nekatere proizvodne obrate. O pomenu Iskre pa so se pogovarjali s predstavniki Združenega podjetja in kranjske Iskre. — A. Z. — Foto: F. Perdan

Novo skladišče za krompir

K2K Kranj je pred kratkim dogradil novo skladišče za krompir blizu Senčurja. Pridelek poznega krompirja, ki so ga skopali pred dnevi, so že

zvozili v sodobno urejene skladiščne prostore. Gradbeno delo so izvajali delavci podjetja SGP Projekt iz Kranja.

B. B.

Vabi na izlete

tridnevno potovanje
z avtobusom

(od 25. do 27. septembra)
v Gradec—Dunaj—Znojmo in
s prisostvovanjem na tradi-
cionalnem kraljevem banketu
v Znojmu

enodnevni izlet 20. septembra
z ogledom koroških jezer

enodnevni izlet 26. septembra
v Cortino d'Ampezzo

tridnevno potovanje
od 2. do 4. oktobra

v Verono—Gardsko jezero—
Dolomitske prelaze—Cortina
d'Ampezzo

tridnevno potovanje
od 26. do 29. novembra

na Dunaj—Bratislavo—
Budimpešto

Informacije in prijave v na-
ših poslovalnicah: Skofja
Loka, tel. 85-025; Radovljica,
tel. 70-189; Bled, tel. 77-575;
Ljubljana, Subičeva 1, tel.
20-316, 20-188

Priprave za karavano bratstva in enotnosti

»Naredite mi to deželo nemško,« je ukazal Hitler in njegovi lakaji so se lotili dela. Nemške okupacijske oblasti so storile vse, da bi izpolnile ta ukaz. Že v letu 1941 so veliko ljudi izselili v Srbijo. V prvem valu so izselili predvsem inteligenco, potem pa tudi družine delavcev in kmetov. Družine so morale v dveh, treh urah zapustiti dom, s seboj pa so lahko odnesli le najnujnejšo opremo. Dom, posestvo, živi-

no, opremo, vse, prav vse so morali zapustiti in oditi v pregnanstvo. Številne družine so romale v pregnanstvo z majhnimi otroki. Težki so bili ti dnevi, zato so na te dogodke nepozabni spomini.

V Srbiji so najprej naše ljudi zbirali v taboriščih, kasneje pa so našli zatočišče in drugi dom pri gostoljubnih srbskih kmetih.

Po osvoboditvi in vrnitvi v Slovenijo izseljenci niso pozabili na srbske družine, ki

so jim pomagale v najtežjih dneh življenja. V prvih povojnih dneh so te vezi slonele le med posamezniki. 1961. leta pa je bilo uredništvo mariborskega Večera pobudnik prve organizirane karavane izseljencev, ki je obiskala Srbijo. Od takrat so že tri karavane iz Srbije obiskale Štajersko, s Štajerske pa bo oktobra letos odpotovala v Srbijo tretja karavana bratstva in enotnosti. V organizaciji letošnje karavane sodeluje 18 štajerskih občin, udeležilo pa se je bo 650 ljudi. Številne štajerske občine v dogovoru s srbskimi občinami pripravljajo pobratenje. Tako se bosta oktobra letos pobratila Maribor in Kraljevo.

Karavana bratstva in enotnosti bo krenila na pot 12. oktobra, v Srbiji pa bo na obisku 4 dni. S karavano potujejo tudi štirje pevski zbori. Karavano bratstva in enotnosti organizirajo vedno v

oktobru. To pa zaradi tega, ker v Srbiji oktobra slavijo dan osvoboditve, poleg tega pa so takrat v Kraljevu velike slovesnosti v spomin na 6.000 prebivalcev Kraljeva, ki so jih 20. oktobra 1941. leta pobili nemški vojniki (da ne bo pomote naj povem, da so v Kragujevcu 1941. leta Nemci ubili 7000 ljudi, med njimi veliko šolske mladine).

Izseljencev gre na pot vsako leto manj. To je razumljivo. Na pot gre vedno več mladih ljudi. To je porok trajnemu sodelovanju slovenskih in srbskih občin. V karavani potujejo tudi Gorenjci, ki so bili izseljeni v Srbijo.

Komisija za razvoj tradicij NOB pri republiškem odboru ZZB NOV in Izvršni odbor republiške konference socialistične zveze Slovenije sta izrekla vso podporo in priznanje organizatorjem velike manifestacije bratstva in enotnosti. J. Vidic

Delegacija Borovelj v Trziču

Sodelovanje med občinama Borovlje in Trzič ima že desetletno tradicijo. V tem času so si že večkrat izmenjale obiske kulturniške, športne, gasilske in druge skupine, na občinskih praznovanjih pa je postal že kar običaj, da sodelujeta pihalni godbi obeh mest.

Vsaj enkrat letno pa se v vsakem kraju srečata tudi uradni delegaciji občin. Preteklo soboto je obiskala Trzič delegacija občine Borovlje, ki jo je vodil tamkajšnji župan g. Tomaž Sorgo. Dopoldne je goste sprejel predsednik občinske skupščine tov. Marjan Bizjak s svojimi sodelavci. Geografska in tudi siceršnja sorodnost obeh občin je že na dosedanjih srečanjih nudila številne prilagoditve za izmenjavo mnenj o konkretnih vprašanjih (komunalna problematika, gradnje), to pot pa je bila tema razgovorov reševanje socialnega varstva občanov. Načelnik oddelka za splošne zadeve pri občinski skupščini Trzič tov. Kristjan Kokalj je za ta razgovor pripravil poročilo, kako rešujejo ta vprašanja v Trziču, sosedje izza Karavank pa so spregovorili o skrbi za stare

ljudi, rejništvo, pomoči mladoletnikom in ostalih oblikah socialnega skrbstva pri njih.

Po razgovorih si je 7-članska mestna delegacija Borovelj ogledala proizvodni proces v Trziški tovarni kos in srpov. Z zanimanjem so si ogledali izdelke, presenečeni pa so bili zlasti nad hitrostjo dela kovačev. Samo pohvalne besede je bilo slišati, ko so jim domačini pokazali nove objekte: most čez Trziško Bistrico, knjigarno, slaščičarno in gradbišče nove blagovnice Mercatorja.

Popoldne so se odpeljali v Križe za ogled gradnje nove šole, za zaključek pa so jih gostitelji presenetili in jih popeljali v Lesce na prireditve predzadnjega dne svetovnega prvenstva padalcev.

Obe delegaciji sta se tudi dogovorili o letošnjem nanašnjem sodelovanju. Ze v novembru bodo Boroveljanci pripravili v Trziču zdaj že tradicionalni »Boroveljski večer«, pri njih pa bo že četrtič »Trziški večer«. Nastopajoči bodo tako v enem kot v drugem kraju seznanili obiskovalce z vokalno in instrumentalno domačo glasbo ter folkloro. — ok

Posvetovanje o kontroli kvalitete

Pod pokroviteljstvom Industrije gumijevih, kemičnih in usnjenih izdelkov Sava Kranj bo jutri in v petek v Predvoru pri Kranju posvetovanje o metodah kontrole kvalitete. Posvetovanje bo pripravilo Društvo za statistične metode kontrole kvalitete, ki je včlanjeno v Jugoslovanski komite za kvaliteto in tehnično kontrolo v industriji. Jugoslovanski komite razširja metode statistične kontrole kvalitete v industriji in drugih delovnih organizacijah ter spremlja in preučuje problematiko statističnih me-

tod kontrole kvalitete doma in v tujini. Kot posebnost velja omeniti, da bo Društvo za statistične metode kontrole kvalitete sodelovalo tudi pri akciji: 1972 — leto kvalitete v Jugoslaviji. Na tej akciji nameravajo v zveznem merilu poudariti pomembnost kvalitete v industriji in opozoriti, da z vzporednimi akcijami na posameznih področjih lahko dosežemo takšne organizacijske in druge pogoje, ki bi tudi v prihodnje pospeševali učinkovitost ekonomskega razvoja države.

A. Z.

Novice s Koroške

● Pred kratkim je imela Družba za pospeševanje nerazvitih krajev na Koroškem redni občni zbor. Deželni glavar Štma je ob tej priložnosti poudaril, da je bilo zadnje leto zelo uspešno, saj jim je uspelo zainteresirati več podjetij za gradnjo obratov na Koroškem. V kratkem bodo v Laboški dolini začela obratovati tri nova podjetja, ki bodo lahko v končni fazi zaposlila prek 800 delavcev.

● Avstrijske dravske elektrarne bodo dve leti prej kot je bilo predvideno, pričele z gradnjo elektrarne Borovlje. Gradnja objekta je bila predvidena za leto 1974, vendar je potreba po električni energiji tako velika, da ne kaže odlašati. Trenutno gradijo Avstrijske dravske elektrarne veliko hidrocentralo pri Rožku v Rožu.

● Tudi na Koroškem je bila letošnja turistična sezona zelo uspešna. Do konca julija so zabeležili že 3,6 milijonov nočitev, kar je približno šest odstotkov več kot v istem obdobju lani. Največ gostov na Koroško prihaja iz ZRN.

● Pred tednom je selski občinski svet, ki ga je vodil župan Velik, obiskal Skofjo Loko, kamor ga je povabil predsednik loške skupščine Zdravko Krvinca. To ni prvi kontakt med Selami in Skofjo Loko, saj goji selsko prosvetno društvo Koluta že več let prijateljske stike s tem mestom. Tudi Ločani so že obiskali Koroško.

TERMIKA

Industrijsko in montažno podjetje za izolacije
Ljubljana, Kamniška ul. 25

razglašeno prvo delovno mesto

kemijskega laboranta

za proizvodnjo v obratu Trata in Bodovlje pri Skofji Loki.

Poskusno delo traja 3 mesece. Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnega dohodka. Nastop mogoče takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe pošljite na naslov: Termika, obrat Trata pri Skofji Loki v roku 15 dni od dneva objave.

70-letni jubilej podjetja Ljubljana Transport

Z otvoritvijo razstave podjetja in slavnostno sejo delavskega sveta je kolektiv podjetja Ljubljana Transport minuli petek slovesno praznoval 70-letnico delovanja. Slavnostna seja, ki so se je udeležili tudi podpredsednik republiškega izvršnega sveta inž. Tone Tribušon, predsednik republiškega zbora Skupščine SRS Miran Goslar, predsednik ljubljanskega mestnega sveta tovariš Miha Košak, predsednika jeseniške in radovljiške občine ter številni predstavniki sorodnih in drugih podjetij iz Slovenije in sosednje Italije, je bila v dvorani Kazine Park hotela na Bledu. Direktor prvega tovrstnega podjetja v Sloveniji in danes enega največjih cestno prometnih podjetij v državi, ki je v zadnjih letih razvilo tudi gostinsko in turistično dejavnost, inž. Slavko Jakofčič je na seji

orisal dosednji razvoj in cilje podjetja. Dejal je, da so se v podjetju v zadnjih petih letih poprečni osebni dohodki povečali za 100 odstotkov, do 1975. leta pa namerava podjetje povečati realizacijo na 400 milijonov dinarjev (za 100 odstotkov), devizno realizacijo na 3,6 milijona dolarjev, število zaposlenih pa od sedanjih 2500 na 3300. Podjetju so na seji k doseženim uspehom čestitali inž. Tone Tribušon ter predstavniki sorodnih podjetij. Ob 20. obletnici samoupravljanja so v podjetju Ljubljana Transport 12 članom za 20-letno delo v podjetju podelili priznanja in spominska darila, predsednik občinske skupščine Ljubljana Šiška pa je 53 članom kolektiva ob tej priložnosti izročil tudi odlikovanja predsednika republike Josipa Brozka Tita.

A. Z.

Na petkovi slavnostni seji delavskega sveta je kolektiv podjetja Ljubljana Transport praznoval 70-letnico obstoja podjetja in 20. obletnico samoupravljanja. — Foto: F. Perdan

Usklajevanje stališč za izpopolnitev pokojninskega in invalidskega zavarovanja

Izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije je pretekli teden na podlagi javne razprave in v zvezi s predlogi stališč za izpopolnitev sistema invalidskega in pokojninskega zavarovanja, ki ga je pripravila skupna komisija skupščine SRS, sprejel naslednja stališča:

Pokojnina je ekonomsko-socialna kategorija, ki temelji na načelu vzajemnosti in solidarnosti. Zato je pokojnina delavčeva pravica, ki izhaja iz njegovega delovnega prispevka združenemu delu in prispevkov v pokojninske sklade.

V izpopolnjenem pokojninskem sistemu naj odpade možnost upokojitve zgolj na podlagi let pokojninske dobe. Pokojninske pravice borcev NOV naj se tudi v bodoče uredijo v okviru enotnega sistema pokojninskega zavarovanja s tem, da se ne zmanjša sedanji obseg njihovih pravic.

Predčasna upokojitev naj bi kot pravica odpadla. Če pa bi se odločilo, da bi se predčasna upokojitev vendarle zadržala, jo je treba postaviti na ekonomski izračun.

Dokup let zavarovalne dobe s stališča solidarnosti ni sprejemljiv, ker bi poglobljala socialne razlike in omogočal upokojitev v nasprotju z osnovnimi načeli pokojninskega sistema.

Pravico do beneficirane delovne dobe naj zavarovavec pridobi ob nastopu invalidnosti. Glede na dejstvo, da obstajajo nekatera izredno težka delovna mesta in delovna mesta, na katerih z enkratni in mogoče odpraviti kvarnih vplivov na zdravje zavarovancev, naj se na takih delovnih mestih upošteva beneficirana delovna doba tudi za pridobitev pravice starostne pokojnine. Pravilno je tudi stališče, naj se delovna doba ne beneficira po panogah, temveč po delovnih mestih, na katerih je delavec izpostavljen zdravju škodljivim vplivom.

Pokojninska osnova za določitev pokojnine naj bo ustrezno valoriziran osebni dohodek zadnjih desetih let.

Zboljšanje materialnega položaja upokojencev zahteva, da naj razmerja vzpostavljen ob upokojitvi med višino pokojnine in osebnim dohodkom, ostanejo enaka ves čas uživanja pokojnine in da ne bo razlik med pokojninami priznanimi v različnih obdobjih.

Invalidsko zavarovanje je potrebno razvijati tako, da se bo zmanjševalo nastajanje invalidnosti z organizacijo preventivnih ukrepov, invalidsko upokojitev pa z rehabilitacijo invalidov in njihovim ponovnim vključevanjem v delovni proces. Rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov je treba vgraditi v sistem tako, da bodo delovne organizacije tiste, ki

bodo prvenstveno skrbale za ponovno vključitev v normalni delovni proces.

V razpravi na Izvršnem odboru RK Socialistične zveze je bilo poudarjeno, da nepravilno pišemo in govorimo o novem pokojninskem zakonu. Gre se namreč le za izpopolnitev sistema invalidsko-pokojninskega zavarovanja, ki naj zagotovi stabilizacijo pokojnin in pokojninskih skladov. Tega pa doslej ni bilo in zato se je dejanska vrednost pokojnine iz leta v leto zmanjševala ali pa je bila na nezanesljivih temeljih. Višina pokojnine mora sloneti na treh izhodiščih: starostne dobe, delovne dobe in stopnje prispevka. V sistemu pokojninskega zavarovanja naj bi po letu 1973 odpadla možnost predčasne upokojitve (tudi za tiste, ki bi že dopolnili 40 let delovne dobe, ne bi bili pa še stari 60 let). To pa vsled tega, ker je pokojnina predvsem starostno zavarovanje. Zavarovancem, ki imajo 40 let (ženske 35 let) delovne dobe, niso pa še stari 60 (ženske 55 let), naj bi se odstotek pokojnine do izpolnitve starostne meje povečal za določeni odstotek (npr. za 2 odstotka letno).

Invalidsko-pokojninski sistem naj bo v prihodnje urejen s splošnim zveznim zakonom, z republiško zakonodajo in akti samoupravnih skupnosti. Z zveznim splošnim zakonom je treba urediti vsa tista načelna vprašanja, ki terjajo glede na enotnost socialnega zavarovanja enako ureditev v vsej Jugoslaviji. Načrt zveznega zakona bo izdelan do spomladi, zakon pa bo začel veljati od 1. januarja 1972. leta.

J. Vidic

Adaptacija zimskega bazena odložena

Letos marca je skupščina občine Kranj dodelila zimskemu kopališču v Kranju 26 starih milijonov za adaptacijo kopališča. S tem denarjem naj bi preuredili notranjost kopališča predvsem stene bazena, zamenjali okna ter obnovili streho, ki je zaradi vlage in velikih temperaturnih razlik že načeta.

Predvidevali so, da bodo kopališče adaptirali v poletnih mesecih, to je v mrtvi sezoni za zimsko kopališče. Za ta čas pa niso našli izvajalca del.

Zato pa se je uprava kopališča odločila, da bodo kranjsko zimsko kopališče začeli urejati naslednje poletje. Morda bo preurejeni in lepši zimski bazen potem privlačnejši za kranjske kopalce. Ni neznano, da je med obiskovalci tega kopališča skoraj vedno več obiskovalcev iz drugih krajev kot pa iz Kranja.

L. M.

Manjši izvoz slovenskega kmetijstva

Slovensko kmetijstvo je v letošnjem prvem polletju doseglo za četrtino manjši izvoz kot v istem obdobju lani. Gozdarstvo pa je letošnji izvoz povečalo za 21 odstotkov.

Vrednost lanskega poprečnega mesečnega izvoza slovenskega kmetijstva je presežala 32 milijonov dinarjev, letos pa komaj 24 milijonov dinarjev. Najnižji izvoz smo dosegli aprila, le 20 milijonov dinarjev, najvišjega pa marca.

Ne glede na sedanjo neugodna gibanja v izvozu kmetijskih pridelkov pa lahko pričakujemo, da bo prišlo v naslednjih mesecih do sprememb in da bomo ob koncu leta po vsej verjetnosti lahko rekli, da je kmetijstvo izvozilo najmanj toliko

kot lani. Taka je bila namreč praksa prejšnjih let. Izvoz gozdarstva je, kot smo že zapisali, ugoden. Letos smo že izvozili več kot lani, po vsej verjetnosti pa se bo raven izvoza do konca leta še povečala. — jk

Komunalno podjetje VODOVOD

Kranj, Koroška cesta 41.

proda na javni dražbi, ki bo v petek, dne 25. septembra 1970 v upravi podjetja, za družbeni sektor ob 11. uri, za privatne ponudnike pa ob 12. uri:

barako

15 x 9 x 3,50 m, krito s salonit ploščami, prikladna za gospodarsko poslopje.

Začetna izklicna cena 8.000 N din. Pred licitacijo mora licitant položiti 10% garancijski znesek od izklicne licitacijske cene.

Moj dohodek je pitanje živine

Vas Kladje leži raztresena po pobočju Žirovskega vrha. Mogočna gospodarska poslopja obdana s sadovnjaki, skoraj povsod kljčejo po popravilu in pričajo, da so tu nekoč živeli trdni gospodarji. Kaj pa danes? Mladi so se večinoma odselili, z delom se ubadajo starci, ki jim je skopa zemlja popila že skoraj vse življensjske moči. Če pa so pri hiši »ta mladi« si tudi ti iščejo boljšega kruha v tovarnah v dolini. »Kmetje« postanejo le za nekaj ur po »šhtu« ...

Jurca Aleksander je eden redkih gospodarjev, ki se ukvarja samo s kmetovanjem. Zaprtili smo ga naj nam kaj pove kako živi, dela in gospodari hribovski kmet.

»Največ dohodka mi prinaša pitanje živine. V hlevu imam vedno nad deset glav. Zaslužek je kar

dober, seveda, če se živi na dobro redi. Zadruga da krmila in nasvete, preskrbi tudi teleta, če ni dovolj prirastka v domačem hlevu. Tveganje moram nositi sam! Sejanje žita se nam v hribih ne izplača, pa tudi s prodajo krompirja, ki smo ga včasih veliko sadili, je vse slab-

še. Zadruga ga skoraj ne odkupuje več. Če ga hočem prodati ga moram sam ponujati in voziti strankam. Se dobro, da ni daleč v Žiri, kjer je veliko delavcev, drugače ne vem kako bi ga prodal. Njive imam vedno pogosteje zasejane s travo. Je pač tako če hočem rediti živino! V hribih travnikov skoraj ne poznamo. Edini, ki ga imam je bolj podoben senožeti.

Kmetijo obdelujeva z ženo sama. Težko zmoreva vsa dela, zato sem že vsa leta, odkar gospodarim, »fural« sosedom, ti pa so mi zato pomagali pri kmečkem delu. Že pred leti sem si kupil kosilnico, letos spomladi pa traktor. Seveda sem moral vzeti kredit. Ne morem pa se pohvaliti s kredit-

nimi pogoji, saj je kreditna doba (dve leti) za kmetja mnogo prekratka. Mislim, da bom s traktorjem lahko opravljal skoraj vsa kmečka dela.

Tudi sosedom ne bom odklonil pomoči! Dobro sem poslušal, kaj so govorili o kmetijstvu na seji konference Zveze komunistov v Ljubljani. Slišali smo dobre predloge. Če bomo kmetje res dobili pokojnine na stara leta ne bomo več v breme otrokom. Ne bo več prevžitkarjev! Ko je še gospodaril moj oče, je imel velike dohodek od lesa. Gozd pa je postal za nas le postranski dohodek. Gozdno gospodarstvo, ki upravlja z gozdovi, ne opraviči vedno svojega gospodarjenja. Kmetje nismo proti omejitvi poseka, le to kar posekamo bi radi prodali, ne pa da hlodi ležijo po leto ali celo več na kupu. Iskat ga pridejo šele, ko jim občina pošlje rubežni listek kmeta, ki ni mogel plačati davka.

Ne rečem, da se na kmetih v zadnjem času ni obrnilo na bolje. Kupili smo nove stroje, obnavljamo gospodarska poslopja, pa tudi kmečke gospodinjice že poznajo pralne stroje in hladilnike. Samo za te izboljšave moramo garati od jutra do večera!

L. Bogataj

Rapidovi traktorji so primereni za hribovske kmetije

Pred kratkim je bila v Besnici pri Kranju in na Možjanci nad Preddvorom demonstracija enoosnega traktorja in motorne kosilnice švicarske znamke RAPID, ki sta jo organizirala Kmetijska zadruga Sloga iz Kranja in Agroprogres iz Ljubljane. Ker smo se udeležili demonstracije v Besnici, lahko o omenjenih strojih pišemo obširneje.

Enoosni Rapidov traktor ima pogon na prednja in zadnja kolesa. Ima 12 konjskih moči in stane 4350 švicarskih frankov ali 22.000 dinarjev. Zakaj so enoosni traktor prikazali prav našim kmetom? Skupina Rapidovih strokovnjakov je letos spomladi obiskala Slovenijo, Bosno in Hercegovino ter ugotovila, da konfiguracija precejšnjega dela kmetijskih zemljišč v obeh republikah popolnoma ustreza delovnim sposobnostim traktorja. Stroj

ima sicer gumijasta kolesa, vendar nanje lahko pritravimo tudi železna zobata kolesa, tako da traktor tudi na močno nagnjenem terenu ne drsi. Prav tako se lahko nagnjenosti terena prilagodita tudi kolesi in sicer tako, da je eno višje, drugo pa nižje. Postopek je enostaven. Potrebno je le odvitli in priviti dva vijaka na čelnem delu traktorja.

Rapidov enoosni traktor lahko uporabljamo praktično v vseh letnih časih. Ima kar 52 priključkov. Z njimi lahko kosimo, žanjemo, branamo, žagamo, okopavamo vinograde, iz grap izvlačimo hlo dovino (traktor ima namreč poseben vtič z železno vrvjo), orjemo in odmetavamo sneg itd., itd. Traktor ima tudi enoosno prikolico s precej veliko nosilnostjo.

Enako praktična je tudi mala motorna kosilnica Rapid 101, ki stane 1550 švicar-

skih frankov (7300 dinarjev). Z njo je mogoče kositi na travnikih, ki so nagnjeni do 80 odstotkov.

Kmetovalce bo gotovo zanimalo, kakšne so možnosti nakupa. Oba stroja bo prodajala kmetijska zadruga Sloga in sicer za dinarje in devize, tako v gotovini kakor tudi na kredit. -jk

Kmetijski nasveti

Strojna molža

Ker je molža ena najtežjih kmečkih opravil, so živinorejci vedno razmišljali, kako bi roke nadomestili s strojem. Toda čeprav je od časa prvih molznih strojev minilo več kot pol stoletja, mnogi rejci še vedno molzejo na roke. Bilo je celo tako, da so ponekod že uvedeno strojno molžo opuščali, pa spet na novo uvedli. In še več: ko smo pred dvema leti obiskali vzorno posestvo pri Bukarešti, so celo s ponosom povedali, da spet molzejo na roke, češ da je to edino naravno.

■ Pa vendar bo stroj tudi pri molži zagotovo nadomestil človeka. Še vedno ima mnoge nasprotnike, ki trdijo, da ne more nadomestiti človeških rok, da ne izmolze ali preveč izmolze, da ne izboljšuje mlečnosti, da zahteva veliko dela pri čiščenju, da veliko stane itd. Ima pa tudi vse več zagovornikov, posebno še, ker stroje izpopolnjujejo in ker postaja ročno delo vse dražje. Pri nas so se prvi molzni stroji pojavili že pri zasebnih kmetih.

Ne nameravamo opisovati delovanje stroja. Njegovo delo je razmeroma preprosto. Sestavljajo ga molzni nastavki s sesalci, odvodna cev, zbiralnik, zbiralna goliča, zračna cev in motor s črpalko. Kot eni najboljših strojev so se izkazali izdelki Alfa Laval, izdelani tudi v velikostih, ki so uporabne za naše razmere.

■ Če se vprašamo, zakaj so pri nas molzni stroji še vedno tako malo razširjeni, čeravno bi se s plačali tudi pri zasebnikih, je treba približati, da so razen majhnih možnosti kmetij zastoja krivi tudi slabi izdelki in premajhno znanje tistih, ki jih uporabljajo. Znana je resnica, da lahko v kmetijstvu stroj naredi več škode kot koristi, če ga človek ne zna prilagoditi naravi in njenim zakonitostim.

Pri nas pa je tako, da smo edina država v Evropi, ki nima središča za šolanje strokovnjakov in molznikov ter za raziskovanje različnih problemov na tem področju. Se naj potem čudimo, da smo pravzaprav šele na začetku?

Inž. M. L.

Pomen in boleznj golše pri domači perutnini

Golša je prostor, kjer se hrana nabira in vlaži. Vlaženje omogočajo žleze, ki so v steni golše in izločajo sluzasto snov. Vendar pa izloček teh žlez ne more prebavljati hrane. Ker so pri domači perutnini golšine žleze razmeroma redke in njihov izloček hrano le slabo navlaži, morajo živali zaužiti dovolj vode, da se hrana lahko normalno pomika naprej. Vendar pa je izpraznevanje golše povezano z delovanjem mlinčka. Ko namreč mlinček konča z mletjem svoje vsebine, se odpre pot hrani iz golše. Pri tem pa se mehka hrana hitreje prazni kot trda in od zrnatne hrane zapusti golšo najhitreje pšenica, počasneje ječmen in najpočasneje oves.

V bolezni golše vodijo ponavadi motnje v prehrani, oziroma nepravilno hranjenje. Bolezniki znaki so vnetje sluznice golše, napihnjenost golše, prenatrpanje golše in prekonerna razširitev golše. Običajno prehaja eno bolezensko stanje v drugo, lahko pa nastopata po dve hkrati.

V napihnjenost golše vodi predvsem neustrezna krma, kot je npr. trda in groba vlaknasta hrana, ki se predolgo zadržuje v golši in razkrajja, prevroča hrana, odpadki klanja, ki v golši gnobno razpada, snovi, ki lahko in hitro vrejo (otrobi in drozga), jedke snovi (gnojila, kisline in lugi), tučki (preoster pesek), strupene rastline (npr. kokolj pri gosih), paraziti idr. Pri raznih nenormalnih stanjih se hrana iz golše ne transportira v redni ali pa zavre, kar ima za posledico, da se golša napolni s plini, ki se pri tem sproščajo. Golša je na pritisk mehka in prožno napeta, stanje pa pogosto spremlja vnetje sluznice golše. Pri nekaterih kužnih in parazitarnih boleznih pa pride najprej do vnetja (npr. pri ptičji difteriji, trihomonijski idr.). V lažjih primerih jedo živali manj, težje bolne živali pa hrano odbijajo. Živali so ravnodušne in iztezajo vrat, pri sprejemanju hrane pa težko požirajo. Pogosto hrano tudi povračajo preko nosnih votlin in če pritiskemo na golšo, se skozi kljun cedi neprijetno kiselkasto zaudarjajoča, z zračnimi mehurčki napolnjena rjava zelena vsebina.

Se nadaljuje
dr. S. Bavdek

Za enoosni traktor rapid je bilo veliko zanimanje

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

133

»O, lahko,« privoli stric Andrej. »Tudi voz in konja vam lahko dam, samo do nas bi morali stopiti.«

»Ja, saj res!« se Slavko takoj ogreje za stricovo ponudbo. Teti Roziki bo sporočil. Potem bo zapregel konja v zapravljivčka in popeljal oba gospoda v Stivčevo vas.

Kakšna pot ju vodi tja, Slavko ne ve. Sele ko ležejo in ne morejo zaspati, jo monsignor odkrije. V Stivčevi vasi je učitelj neki Benečan, izdajnik Slovencev, kakršnih je v Benečiji, bogu bodi potoženo, zadnje čase še več, vendar še daleč ne toliko, da bi zbrisali slovensko podobo Benečije.

»Skvadristi jih snubijo. Plačujejo jih in jim obljublajo, da se jim ne bo več treba vbadati s skopo beneško zemljo, če se bodo pridružili s črnosrajčnim skvadristom. Minulo nedeljo sem pridigal v domači vasi. Pridigal kljub prepovedi slovensko in obsodil tako nebratovsko in izdajalsko početje. Obsodil to, pa tudi vse drugo italijansko skvadristično nasilje, nevredno kulture italijanskega naroda. Mislim, da bi ga motrala obsoditi tudi cerkev z najvišjega vrha. Pisal sem našim škofom, pisal celo svetemu očetu v Rim, naj se v imenu krščanstva in krščanske enakosti med narodi postavi v obrambo slovenskega in hrvatstva v priklučenih pokrajinah. Pa stva in hrvatstva v priklučenih pokrajinah. Pa doslej še ni bilo nič... No, in ker sem slišal, kaj počne oni odpadnik in oni nesrečni vasici pod Krnom, sem sklenil, da pojdeva s profesorjem Andrejem tja in da prosim domačine, naj ne sodijo nas Benečanov po takih odpadnikih, kakršni je oni izdajnik.«

V glasu monsignorja Trinka je čutiti bolečino, Slavko pa še dolgo v noč razmišlja o tem, kar je danes slišal in vse to dopolnjuje še z onim, kar je o pesniku Trinku, največjem in prvem beneškem Slovincu govoril ob svojem slovesu od idrijske gimnazije profesor Andrej.

Zato bo za Slavka jutrišnja pot velika čast. Pot v Stivčevo vas in »božja pot« v Vrsno na dom pokojnega pesnika Simona Gregorčiča...

3

Slavko je še poln vtisov o srečanju s profesorjem Andrejem in beneško-slovenskim pesnikom Ivanom Trinkom-Zamejskim, čeprav je preteklo od tedaj že več kakor deset dni. To je bilo zanj veliko doživetje, ki ga ne more obdržati zase in ga mora opisati v dolgem pismu prijatelju Karlju v Ljubljano.

Pravzaprav je hotel Karlju pisati o tem že zadnjič, čim se je vrnil iz Stivčeve vasi in iz Vrsnega. Vsaj tako je obljubil profesorju Andreju, da bo pisal takoj in tudi v njegovem imenu pozdravil Karlja in Klavedove. A kaj, ko so se na planinskih senožitih zadržali dva dni dalj, kakor so predvidevali. Potlej je prišla teta Marija iz Solkana in moral je z njo k njenim znancem. Tudi k nuncu je šel z njo, čeprav se mu ni dalo, ker ga gospod nunc ne mara zaradi mame, ki je po nuncu oznanjevala Antikrista. Vsaj ta o nuncu je nunc omenil v neki pridigi, da bi mamu izzval v spor z ljudmi, a se mu ni posrečilo, ker je mama znala odbiti ost nuncu besedam in ker je bila razen pri Kraguljevih skoro pri vseh ljudeh na glasu kot dobrotnica, ker je dala pobudo za pomoč Stivčevi vasi, kar so tamkajšnji vaščani povedali tudi profesorju Andreju in monsignorju Trinku. Zato je nunc še bolj kihal jezo na mamu in seveda na vse Uršičeve razen na teto Marijo, ki je bila pri nuncu vselej dobro zapisana, kar je Slavko spoznal tudi ob obisku, ko je prišel s teto v župnišče. Nunc se je razveselil tote Marije, kakor da bi ga obiskala kaka svetnica iz samih božjih nebes. Sele ko je zagledal njega, se mu je pogled za trenutek zmrčil. Vprašal

ga je koliko ima iz verouka. Ko je slišal da ima odlično, se je čudil, nato pa podvomil, da je ta ocena, ki mu jo je dal profesor verouka v Idriji, pravična.

»Znanje je lahko samo na ustnicah, a v srcu ne.«

Tako je rekel, potem pa bržkone zaradi tete Marije svoje besede omilil, češ da bi bil srečen, ko bi bilo to znanje tudi v fantovem srcu in ko bo jabolko padlo daleč od drevesa, kakor je rekel, nato pa ga potipal še z nekaterimi vprašanji iz verouka, na katera je nuncu odgovoril bolj zaradi tete Marije kakor zaradi nuncu. In teta Marija je bila zares videti srečna, ker je župnik njegovo znanje pohvalil, a ga je takoj nato podelila, ko je rekla, da je prav tak kakor Stefi, ki je v otroških letih znala na pamet ne samo vseh zgodb iz Svetega pisma, marveč tudi vse zgodbe iz življenja svetnikov in mučencev.

Nunc se je pri tem čudno namrdnil, potem pa rekel, da bi rad s teto Marijo govoril o nekaterih stvareh med štirimi očmi in tako odrešil njega, da je lahko odšel in pustil teto samo v župnišču. O čem sta se teta in nunc pogovarjala, lahko samo slutiti iz prepisa, ki se je po tetini vrnitvi od nuncu razvel najprej med teto Marijo in mamu, nato pa še med teto in strice-ma, ker nista držala z njo. To jo je tako pogrelo, da je pospravila svoje stvari in jo pobrala naravnost k Roziki in Andreju, doma pa, kjer takih preprirov v družini niso bili vajeni, je legla na vse neka čudna pobitost. Najbolj pobita sta bila nono in nona, ki sta imela vse enako rada. Tudi mami ni bilo prijetno pri srcu. Pomiriti je ni mogla niti babica, ki je trdila, da Marija ni govorila po srcu, marveč z besedami, ki so bile nuncu je.

»Nunc je jo nahujskal!«

Tako je trdila babica, ki je stara, a trdna in vselej enaka, kakor da se je staranje na njenem obrazu ustavilo.

»Nunci v vasi so vselej za zdravo,« je trdila, ker je v svojem življenju poznala in preživela celo vrsto nuncu in upa, da bo tudi tega in morda še katerega, če bo doživela več kakor stoletno starost svoje matere. Zato naj si mama nuncu hujskanja ne žene k srcu.

Na kmetiji od jutra do večera (9)

Kaša je že skoraj povsem izginila z jedilnika

(Septembrski dan, metev prosa, nadalj.)

Ko je bil na podu nasad prosa postavljen, ga je sin omel s konjem, ki je moral biti za to priliko dobro podkovan. Da se je proso dobro omelo, je moral voditi konja po nasadu — s krajšimi postanki seveda — okrog dve uri do dve uri in pol.

Posebno veselo je bilo ob takih dnevih za otroke. Ze vnaprej so se med seboj pogovorili, kjer bo kakšen dan nasad. Radi so prišli na nasad skakat in se valjat, hkrati pa so se topli za »babo«, pod katero so pri poldanskem nasadu skrili hruške in jabolka. Otroci pa so hkrati pomagali odstranjevati tudi konjske fige, tako da je nasad lahko omel po eni strani sin sam.

Ostali so šli po svojem delu. Gospodar je izkoristil dopoldne, da je napregel vola in šel nakositi zelenja za krave. Za krmo živini je kosil razne ozare in meje, imel pa je tudi travnik, kjer je bila trava dovolj sočna, da so jo krave vedno rade jedle. Gospodinja je šla na njivo na

kopat krompirja za domačo porabo. Krompir so pred petdesetimi leti spravljali zelo pozno — v drugi polovici septembra ali šele v začetku oktobra. Hčerki pa sta šli pomagat k sosedu žet prosu. Imeli so namreč navado, da pomoči v delu niso plačevali drug drugemu, ampak so jo vrnili z delom. Edino dninarice so dobile lon (»von«) za žetev prosa, in sicer pozneje pšeno.

Opoldne so južinali kislou zelje in krompir in seveda opravili druga obvezna dela pri živini.

Potem so gospodar, gospodinja in sin nasad obrnili. Tokrat so dali pod »babo« hruške in jabolka. »Babo« so seveda naredili na drugem mestu. Sin je nato mel

proso s konjem še dve uri. Ko je končal, sta se vrnila tudi že dekleta. Vsi so začeli proseno snope vzdigovati. Pol so jih postavili v kot, da je bil na podu prostor, proso (zrnje) pa so z grabljami zveliki v drugi kot. Potem so pod pometli in začeli z rokami iztresati snope. Tistemu, ki je mršil snope, so pravili »mrha«. Drug drugemu so potem proseno slamo metali na gnojne vile in jo na ta način dobro pretresli, zadnji pa jo je metal ven, na mostek pred podom. Razporeditev oseb pri delu ni bila pomembna, le pri vratih je moral biti gospodar, da je videl oz. sproti kontroliral, če je slama dobro iztresena.

Prosenico so nato naložili na voz in jo zložili v kozolec. Ko so vse iztresli, so proso še enkrat preretali, potlej pa ga dali na vejalnik (pajkel), da se — pomešan s plevami — ne bi grel. Gospodinja je potem pometla ves pod in spravila pleve. Sin je vrtil ročico vejalnika, prva hči je nosila vanj, druga hčerka pa je skupaj z gospodarjem nosila zvežano proso v mernikih na kupe.

Na površini 25 arov so pridelali okrog 15 mernikov prosa. Naslednji dan so ga znosili na lesene dere, kjer se je sušil.

Zvečer je gospodinja »za likof« skuhalo posebno dobro večerjo — kašo s smetano in jajci. Ta jed je bila obvezna pri nasadu prosa. Pri nekaterih hišah se je zgodilo, da so fantje nalašč ukradli gospodinji dobro kašo, posebno še, če ni imela na podu samo domačih ljudi. Spat so šli za ta letni čas pozno — okrog desetih, saj prej z delom navadno tudi niso končali.

Primerjava nekdanjega metja prosa z današnjim ni možna, saj so to poljsko kulturo kmetje v Mostah in okolici že skoraj popolnoma opustili. Raje posadijo več krompirja in koruze, kar oboje zahteva manj dela, uspeva pa boljše in tudi pridelek je boljši. Vzrok za opuščanje pridelovanja prosa je tudi dejstvo, da je treba proso pletti, razen tega pa veliko pridelka požrejo vrabci.

Pred petdesetimi leti so zelo veliko prosa porabili doma, saj je bila ena od osnovnih kmečkih jedi kaša, nekaj pa so ga tudi prodali.

OKTOBRSKI DAN

Vstali so ob pol šestih, z dnevom vred. Po opravljenih rednih jutranjih delih doma in po zajtrku (žgancih in

mleku) so šli okrog osme ure z dvema vozovoma na polje. Prej navadno niso šli, saj je bila še megla in včasih celo že slana, pa tudi pri živini so morali prej vse narediti.

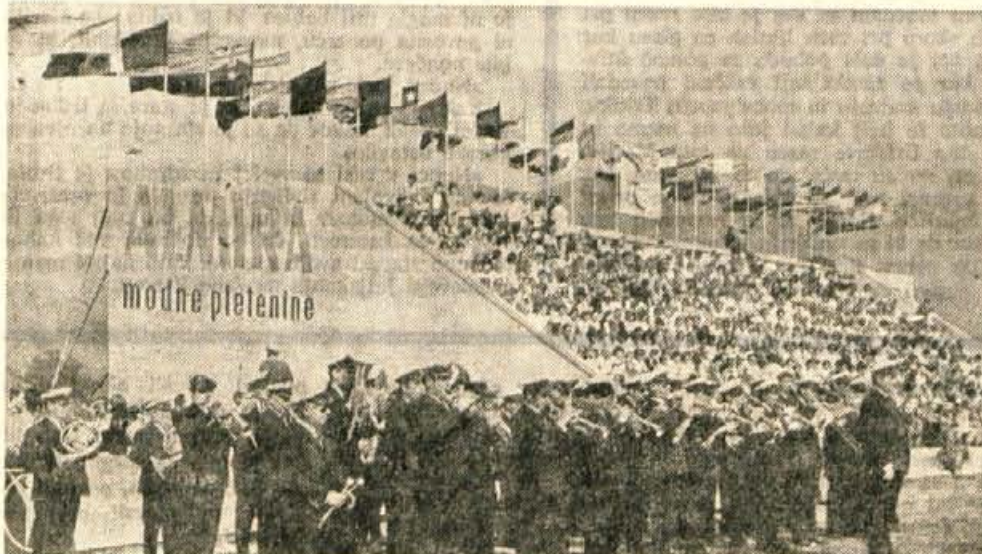
Oče in sin sta šla orat krompir. Zorala sta ga najprej s samcem, ostali pa so krompir pobrali. Znosili so ga na voz, v vreče. Hrbte voza so zvezali z verigami, da se niso preveč upogibali. Ko sta pri oranju odrezala dve brazdi s samcem, sta osredke, ki so ostali in v katerih je bilo največ krompirja, razdelila s toplarjem. Gospodinja in hčerki so med tem na njivi, kjer so pustili prvi voz, odtrgavale koruzne storže in jih nosile na voz, ki je imel na »legnarjih« cestno »strugo«. Vse tri so s storži napolnile »strugo« s prostornino pol kubičnega metra v dobri uri. Storže so nosile na voz v korbcah in koših.

Okrog dvanajstih so oba voza peljali domov. Sin je spravil krompir v klet, dekletja pa koruzne storže v vežo.

Ivan Sivec
(Nadaljevanje)

Fanfारे so utihnile. Na travniku letališča v Lescah je bil v nedeljo popoldne slovesen zaključek štirinajst dni trajajočega jubilejnega desetega svetovnega padalskega prvenstva. Atraktivni tekmovalni program si je ogledalo blizu 20 tisoč gledalcev. Med gosti na častni tribuni pa sta bila tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič in zastopnik pokrovitelja prvenstva Josipa Broza Tita, predsednik skupščine socialistične republike Slovenije Sergej Kraigher. — Foto: F. Perdan

Organizatorji X. svetovnega padalskega prvenstva so v nedeljo zabeležili rekorden obisk. Tudi častna tribuna, pred katero so se 14 dni pomerjali najpogumnejši in najboljši fantje in dekleta iz 28 držav, je bila zasedena do zadnjega kotička. — Foto: F. Perdan

Moška in ženska ekipa Češkoslovaške sta na prvenstvu zasedli prvo mesto. Svoj uspeh so na nedeljski prireditvi simbolično proslavili s tem, da so v atraktivnem programu skakali na zmagovalni oder. — Foto: F. Perdan

Fanfारे so utihnile

Točno ob 14. uri so minulo nedeljo na travniku leškega letališča pred polno tribuno in blizu dvajset tisoč gledalci še zadnjikrat zadonele fanfare. Naznanile so začetek konca štirinajst dni trajajočega desetega svetovnega padalskega prvenstva v Lescah pri Bledu.

Na zmagovalni oder pred tribuno za goste, na kateri so bili med drugimi tudi zastopnik predsednika republike Josipa Broza Tita, predsednik skupščine socialistične republike Slovenije Sergej Kraigher, predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič, predsednik organizacijskega komiteja X. svetovnega padalskega prvenstva Janez Zemljarič, predstavnik mednarodne letalske organizacije FAI Charles Mc Crone in predsednik radovljiške občinske skupščine Stanko Kajdiž ter drugi, so najprej stopila tri dekleta. To so bile zmagovalke v kombinacijah: Francozinja M. F. Baulez, sovjetska tekmovalka Valja Zakoreckaja in kanadska tekmovalka Carol Brand. Dekleta so prinesla kolajne, ki jih je tekmovalkam obesil okrog vratu Janez Zemljarič. Najboljši — Francozinji pa je Stanko Kajdiž izročil pokal izvršnega sveta Slovenije. Potem so prišli na zmagovalni oder trije najboljši fantje

Aleksej Ječmenov (SZ), Josef Pospichal (CSSR) in Vječeslav Sarabanov (SZ). Kolajne jim je izročil predsednik zveze letalskih organizacij Slovenije Venčeslav Jeras, najboljši pa je prav tako dobil pokal izvršnega sveta Slovenije. Še dvakrat so zadonele fanfare. Zlate, srebrne in bronaste medalje so dobile moške ekipe (1. CSSR, 2. SZ, 3. Bolgarija) in ženske (1. CSSR, 2. SZ, 3. Kanada). Kapetanoma prvakov pa je zastopnik predsednika republike Sergej Kraigher izročil pokala pokrovitelja prvenstva predsednika Josipa Broza Tita.

Komaj so reporterji napravili še zadnje posnetke, pa se je že začelo tekmovanje v atraktivnih skokih za pokal RTV Ljubljana. Gledalci so napeto čakali, da bodo v zraku zagledali prve padalce. Bilo je sedem Nizozemcev, ki so bliskovito padali proti zemlji in šele 600 metrov nad letališčem odprli raznobarna padala. Za njimi je posebna

ameriška ekipa izvedla tri skupinske skoke. Sest padalcev je napravilo zvezdo, trije pa so z »jadralnimi« padali pristali tik pred častno tribuno. Avstralci so potem skočili z višine štiri tisoč metrov. Zaradi oblakov, ki so bili ta čas nad letališčem, jih sodniki niso videli in jih zato niso ocenili. Švicarji so prikazali posebno tehniko, za katero napovedujejo, da bodo s padali in motorji s propelerji na hrbtu preleteli švicarske Alpe. Potem so skočili Japonci, ki so pred tribuno prikazali »žabji ples« padalcev. To je bil svojevrsten pozdrav gledalcem.

Navdušili so sovjetski padalci. Najprej so z letala spustili padalo brez padalca in ko je bilo to tik nad letališčem so izpod njega šinile raznobarvne rakete. Tri dekleta, privezana za letala, so potem v nizkem poletu z zastavami v rokah in puščanjem raznobarnih dimnih sledi pozdravile gledalce. Nazadnje pa je odskočila še akrobatska trojka. Maja Kostina je pod padalom držala trapez, na njem pa sta brez padal telovadila Aleksej Ječmenov in Anatolij Osipov. Za ta program je Sovjetska ekipa dobila 57 točk in tako osvojila pokal RTV Ljubljana.

Tudi naši fantje so se uspešno predstavili. Dolgo so padali v prostem padu in eden je odprl padalo šele nekaj deset metrov nad zemljo. Slovesna je bila tudi zaključna točka Češkoslovaške ekipe. Vsi po vrsti so skakali, na zmagovalni oder pred častno tribuno. Se in še so se vrstili padalci. In za konec atraktivnega tekmovalnega programa, podobno kot na začetku prvenstva prvo nedeljo, je sledil še desant petdesetih padalcev iz vseh ekip.

Potem sta na koncu spregovorila še predsednik organizacijskega komiteja Janez Zemljarič in predstavnik FAI Charles Mc Crone. Slednji je padalcem začel, da se pogumno srečajo tudi na 11. svetovnem prvenstvu 1972. leta.

Tako se je končalo X. svetovno padalsko prvenstvo in lahko rečemo, da smo se uspešno predstavili kot organizatorji tako množične prireditve.

A. Zalar

PRODAM

Prodajam štiri PRASICE, težke od 35 do 40 kg. Krivic Alojz, Zgoša 22, Begunje 4187
 Prodajam dobro ohranjen kombiniran italijanski OTROSKI VOZIČEK. Telefon 23-470
 Kranj 4188
 Prodajam 300 kg JABOLK. Zg. Brnik 47 4189
 Prodajam 9 mesecev brejo KRAVO. Zg. Brnik 77 4190
 Prodajam ZAGO (diesel) za žaganje drv. Zagar Albin, Cesta talcev 21, Kranj 4191
 Prodajam CEMENT. Jezerska cesta 45, Kranj 4192
 Prodajam KOTEL za žganje-kuho. Kešnar Jože, Adergas 22, Cerklje 4193

1 leto stare kokoši, 3 mesece stare jarečke in sveža jajca prodaja vsak torek, sredo in soboto VALILNICA NAKLO.

Prodajam 3000 kg svežega CEMENTA. Velesovo 43, Cerklje 4194
 Prodajam rabljeno POHISTVO. Ogled v sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure. Naslov v oglašnem odelku 4195
 Prodajam 400 kg težkega VOILA. Zg. Besnica 66 4196
 Prodajam TELEVIZIJO EINIS z garancijo. Ropret Franc, Vašca 13, Cerklje 4197

Prodajam avstrijski športni OTROSKI VOZIČEK. Mlinar Zasavska 50, Kranj (Orehek) 4198

Prodajam žlahtne HRUSKE za mošt. Naslov v oglašnem oddelku 4199

Prodajam KLAVIRSKO HARMONIKO znamke weiltmeister, 120 basov, 8 registrov. Studen Janez, Bistrica 93 pri Trziču 4200

Ugodno prodajam hišno CRPALKO s trofaznim motorjem. Zg. Bitnje 174, Zabrnica 4201

Moderen, kombiniran italijanski OTROSKI VOZIČEK ugodno prodajam. Lesce, Vodnikova 6, stanovanje 1 4202

Ugodno prodajam večjo količino HRUSK (tepke). Koselj, Sp. Otok 9, Radovljica 4214

Prodajam dobro ohranjeno traktorsko SNOPOVEZALKO za 1500 din. Cesenj Jože, Tacen 42, p. Sentvid nad Ljubljano 4216

MOTORNIA VOZILA

Prodajam MOPED V-14. Naslov v oglašnem oddelku 4203

Prodajam FIAT 750, letnik 67. Ogled 24. in 25. 9. Zg. Jezersko 109/a 4204

Prodajam NSU 110 in MOPED T-12. Godešič 45, Skofja Loka 4205

Prodajam FIAT 750, letnik 1967 in RENAULT-caravelle-cabriolet, letnik 1966 (1100 cm). Informacije pri Radio Trziču 4215

STANOVANJA

Iščem skromno ENOSOBNO STANOVANJE v centru Kranja. Ponudbe poslati pod »dam 5000 din nagrade« 4206

Solidna mlada zakonca iščeta skromno STANOVANJE ali večjo sobo. Plačava dobro. Ponudbe na telefon 23-343 Kranj 4207

ZAPOSLITVE

FRIZERSKO VAJENKO sprejemem takoj. Franc Pirc, Cankarjeva 8, Kranj 4208

IZGUBLJENO

Najdeno KOLO se dobi v Kranju, Smedniška 43 4209

V nedeljo 20. septembra sem med Kališčem in Pred-dvorom izgubil zapesno URO OMEGA. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne na naslov: Rih-tar Srečko, Ljubljana, Dvor-žakova 12 4210

Od salona Koritnik do občinske skupščine sem izgubila URO DARWIL. Najditelj naj jo proti nagradi vrne v samo-postrežbo Skofja Loka. Rant Alojzija 4211

ZENITVE

Samski, star 33 let, visok 175 cm želi resno poznanstvo do 35. leta. Ni alkoholik, ljubitelj narave in filmov, otroci niso ovira. Ponudbe poslati pod »miren« 4212

OSTALO

Vabilo! Združenje samostojnih obrtnikov Radovljica vabi vse zasebne obrtnike — gostince in avtoprevoznike na razširjeni sestanek dne 25. septembra 1970 ob 16. uri, ki bo v veliki dvorani Občinske skupščine v Radovljici.

Ekspres izdelava vseh vrst KLJUČEV in popravilo ključavnic. Kranj, Jahačev prehod 1. Se priporoča za cenjena naročila.

Prosimo, da se sestanka zanesljivo udeležite, ker se bo obravnavalo važno in perečo tematiko o bodočem socialnem zavarovanju obrtnikov ter rešitev iste.

S problematiko se lahko seznanite že pred prihodom na sestanek in zato preberite zadnjo številko Gospodarskega vestnika iz preteklega tedna na zadnji strani.

Kino-CENTER — KRANJ

Matineje: sobota, 26. septembra ob 10. uri **MA-LA PRINCEZA** ameriška pravljica; nedelja, 27. septembra ob 10. uri **SEDEM BRATOV ZA SEDEM NEVEST** amer. barv. CS komedija

Premiere: petek, 25. septembra ob 20. uri **ZEN-SKE VLADAJO**, franc. barv. melodrama, sobota, 26. septembra ob 22. uri **VRV IN PISTOLA** franc. barv. western film; nedelja, 27. septembra ob 21. uri **DOLGO UMIRANJE V ENEM DNEVU**, amer. barv. CS vojni film; sredo, 30. septembra ob 20. uri **UPOR KAZNJENCEV**, amer. barv. VV krim. drama;

Kino KRVAVEC — CERKLJE

Amer. barv. CS vojni film **DVANAJST ZIGOSANIH** — predstave 26. septembra ob 20. uri, 27. septembra ob 16. in 19. uri;

Kino DOM — KAMNIK

Matineja: nedelja, 27. septembra ob 10. uri **LE-TECI ČUDEŽ**, zah. nem. barv. CS dokumentarni film;

Festivalna dvorana BLEJ

Nedelja, 27. septembra ob 20. uri **OLIMPIADA V MEHIKI**, amer. barv. CS film;

Kino TRZIC

Matineja: nedelja, 27. septembra ob 10. uri **MA-LA PRINCEZA**, amer. pravljica;

Kino STORZIČ — KRANJ

V sredo, 30. septembra ob 20. uri **PROSTOR POD SONCEM**, amer. barv. drama;

Izdaja in tiska ČP »Gorehjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152. — Naročni-na: letna 32 polletna 16 din, cena za eno številko 50 para, Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Jesenice RADIO

24. septembra amer.-italij. barvni CS film **ZLATA MRZ-LICA**

25. septembra amer.-italij. barvni film **BOLJE VDOVA KOT...**

Jesenice PLAVZ

23. septembra amer.-italij. barvni CS film **ZLATA MRZ-LICA**

24.—25. septembra ameriški barvni film **DETEKTIV**

Radovljica

23. septembra italij. barvni film **DVOJNI OBRAZ** ob 18. uri, amer. barvni film **ROZMARIJIN OTROK** ob 20. uri

24. septembra italij. barvni film **MRTEV ALI ŽIV** ob 20. uri

25. septembra amer. barvni film **NE DELAJ VALOV** ob 20. uri

Bled

23. septembra italij. barvni film **SMRT BANDE ROGER PRATTA** ob 17. in 20. uri

24. septembra italij. barvni film **SMRT BANDE ROGER PRATTA** ob 17. in 20. uri

25. septembra amer. barvni film **TARZAN IN DECEK IZ DZUNGLE** ob 17. in 20. uri

Skofja Loka SORA

23. septembra amer. barvni CS film **INSPEKTOR MADINGAN** ob 18. in 20. uri

24. septembra angl. barvni film **ČRNA MORA** ob 20. uri

25. septembra angl. barvni film **ČRNA MORA** ob 18. in 20. uri

Kranj CENTER

23. septembra amer. barvni CS film **MOSTISCE** ob 16., 18. in 20. uri

24. septembra amer. barvni CS film **MOSTISCE** ob 16., 18. in 20. uri

25. septembra mehiški barv. film **SREBRNA MASKA** ob 16. in 18. uri, franc. barv. film **ZENSKE VLADAJO** ob 20. uri

Kranj STORZIČ

23. septembra angl. barvni CS film **UMAZANA IGRA** ob 16. in 20. uri, zah. nemški barvni film **HELGA** ob 18. uri

24. septembra amer. barvni CS film **KNEZ BOJEVNIK** ob 16., 18. in 20. uri

25. septembra franc. barvni CS film **VOZOVNICI ZA MEHIKO** ob 16., 18. in 20. uri

TRZIC

23. septembra franc. barvni film **LEPOTICA DNEVA** ob 18. in 20. uri

24. septembra franc. barvni CS film **VOZOVNICI ZA MEHIKO** ob 18. in 20. uri

25. septembra amer. barvni CS film **SEDEM BRATOV ZA SEDEM NEVEST** ob 18. in 20. uri

Podljubelj

25. septembra amer. barvni CS film **MOSTISCE** ob 19.30

Kamnik DOM

23. septembra amer. barvni CS film **SEDEM BRATOV ZA SEDEM NEVEST** ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

23. septembra amer. barvni film **REVOLVERAS RDECE REKE** ob 19. uri

24. septembra amer. barvni film **REVOLVERAS RDECE REKE** ob 19. uri

Potrošniki:

Obiščite na novo odprto prodajalno **VTS »Florijan Bobič«** na Jesenicah, Prešernova 29

NUDIMO VAM

veliko izbiro opreme za gospodinjstvo in gostinstvo gospodinjske aparate — V sprejemnike

Izkoristite izredno ugodne pogoje kupovanja na kredit:

6 mesecev brez pologa, obresti in jamstva
 12 mesecev z 20 % pologom
 24 mesecev z 20 % pologom
 TV sprejemniki RIZ in Ei na 30 mesecev brez pologa

SGP Projekt Kranj

Odbor za delovna razmerja razglašuje naslednja prosta delovna mesta:

1. 2 dipl. gradbena inženirja za delo v gradbeni operativi
2. 2 gradbena tehnika za delo v gradbeni operativi
3. 3 gradbene delovodje
4. 9 strojnikov težke gradbene mehanizacije
5. 5 strojnih ključavničarjev
6. 2 električarja vzdrževalca
7. 1 gaterista

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas. Pod točko 1, 2 in 3 je dvomesečni poskusni rok, pod točko 4, 5, 6 in 7 pa enomesečni poskusni rok.

Pogoji:

Pod točko 1. dipl. gradbeni inženir z dvoletno prakso in opravljenim strokovnim izpitom — lahko tudi pripravnik; pod točko 2. gradbeni tehnik s prakso in opravljenim strokovnim izpitom; pod točko 3. gradbeni delovodja z gradbeno delovodsko šolo; pod točko 4. KV delavec kovinske stroke s pooblastilom za delo s TGM; pod točko 5. in 6. KV delavec s poklicno šolo; pod točko 7. KV delavec lesne stroke. Potrebna je zdravstvena sposobnost za opravljanje poklica za vse zgoraj našete poklice. Razglas velja 15 dni po objavi oz. do zasedbe delovnih mest. Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru. Pismene prijave z dokazili o strokovnosti sprejema kadrovska socialna služba podjetja Kranj, Nazorjeva 1.

S S O D I Š Č A

Delili so si denar

Okrožno sodišče v Kranju je uvedlo preiskavo proti skupini uslužbencev Servisnega podjetja v Kranju. Golob Marija iz Kranja, blagajničarka in Krapš Irena iz Kranja, referentka za komercialne posle, obe sta zaposleni v Servisnem podjetju, sta osumljeni za kaznivo dejanje grabeža, poneverbe, ponareditve in uničevanja uradne listine. Preiskava je uvedena tudi proti Jožetu Ivancu, direktorju Servisnega podjetja in Loniču Muni-

bu, finančnemu knjigovodji, ker sta osumljena kaznivega dejanja goljufije v službi, poneverbe in zlorabe uradnega položaja iz koristoljubnosti.

Finančna inšpekcija SDK je ugotovila, da so osumljeni sestavljali plačilne liste in rekapitulacijo obračuna osebnih dohodkov tako, da so v posameznih plačilnih listah v seštevek napisali večji osebni dohodek. Na ta način so si omenjeni štirje obdolženci tako pridobili denar med seboj razdelili. Zadeva se je začela že v letu 1966, ko je

računovodja naročil Krapševi, naj v plačilni seznam vpiše večji znesek za osebni dohodek. Tako so si občasno vsi štirje ali pa samo Krapševa in Golobova razdeljevali s prevaro dvignjeni denar. V tem času so si razdelili nekaj več kot 1,3 milijona starih dinarjev, Krapševa in Golobova pa med seboj še nadaljnih 2,1 milijona starih dinarjev.

Preiskava teče še o nekaterih drugih kaznivih dejanjih, razen tega pa sta v zadevo vpletena še dva obdolžena.

L. M.

SENTA,
SKLADIŠČE
KRANJ,
Tavčarjeva 31,
tel. 22-053

Odkupuje vse žitarice — zamenjava žitarice za vse vrste moke. Prodaja najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenico, oves, ječmen, pšenični in koruzni zдроб. Cene so konkurenčne — skladišče je odprto od 5. do 19. ure in ob sobotah

nesreče

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

V križišču ceste XXXI. divizije in ulice Moša Pijade v Kranju se je v petek, 18. septembra, nekaj po drugi uri popoldan pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Vidmar iz Senčurja ni upošteval prednosti osebnega avtomobila, ki ga je vozil Stanko Kosl iz Kranja. Pri trčenju je nastalo na vozilih za 8000 din škode.

NEZGODA NA PREHODU ZA PEŠCE

Na cesti maršala Tita na Jesenicah je v petek popoldne voznik motornega kolesa Peter Popovič z Jesenic pri zavijanju v levo na prehodu za pešce s stopalko zadel Angelo Zupana z Jesenic, ki je tedaj hotela čez cesto. Kljub zaviranju je motorist Zupanovo zadel. Z lažjimi poškodbami so jo odpeljali v bolnišnico.

NI OPAZIL KOLESARJA

V petek okoli sedme ure zvečer je v vasi Dvorje pri Cerkljah voznik mopeda Franc Rogelj iz Sp. Brnika zadel Andreja Močnika iz Grada pri Cerkljah, ki je s kolesom stal sredi ceste. Nesreča se je pripetila, ker je mopedist pred tem vozil z zasenčenimi lučmi, in ni pravočasno opazil kolesarja. Pri trčenju sta oba padla. Andrej Močnik ima kompleksiran zlom noge.

NEPREVIDNA DEKLICA

Na cesti Toneta Tomšiča na Jesenicah je v soboto, 19. septembra dopoldne voznik osebnega avtomobila Anton Hutar z Jesenic zadel 8-letno Brigito Novak z Jesenic, ki je nenadoma (izven prehoda za pešce) prečkala cesto. Kljub zaviranju je voznik deklico zadel. Hudo poškodovano so odpeljali v bolnišnico.

NEZGODA PRI PREHITEVANJU

V soboto dopoldne se je na cesti prvega reda med Vrbo in Lescami pripetila prometna nezgoda pri prehitevanju. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Bojan Gavrilo iz Makedonije je prehiteval več vozil. Pri prehitevanju avtomobila italijanske registracije je prehitro zavil v desno in tako trčil v omenjeni avtomobil. Avtomobil Gavrilo je nato trčil še v občestni kamen; od tu pa je vozilo vrglo na travnik, kjer se je večkrat prevrnilo in obstalo na kolesih. V nesreči ni bil nihče ranjen, škode pa je za 17.000 din.

ČELNO TRČENJE

Na cesti četrtega reda v Čadovljah pri Tržiču sta v nedeljo 20. septembra, opoldne čelno trčila dva osebna avtomobila. Voznik Janko Rabič iz Senčurja je vozil od Slapa proti Jelenjolu z neprimerno hitrostjo in po levi strani ceste. Iz nasprotni smeri pa je pripeljal voznik Maksimiljan Meglič iz Tržiča in avtomobila sta trčila. V nesreči je bil laže poškodovan soptnik Matevž Meglič. Škode na vozilih je za 2000 din.

L. M.

Zahvala

Ob boleči izgubi tragično preminulega sina, bratranca in nečaka, v 12. letu starosti

Ivana Jereba

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, dobrim sosedom za poklonjeno cvetje in izrečeno sožalje. Prav lepa zahvala tudi č. duhovščini, g. kaplanu, za ganljiv in lep govor, učiteljem in učencem osn. šole Lucijan Seljak, 5. c razreda za veneč in za lep govor, vsem pevcem iz šole, tačo tudi pevcem iz Besnice. Vsem, ki ste ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti še enkrat prisrčna hvala.

Zalujoči: ata, mama, sestrica Darinka, bratec Slavko, stari ata in drugo sorodstvo

Zabukovje, 17. septembra 1970

Zahvala

Ob smrti naše drage sestre in tete

Valentine Hafnar

iz Kranja, Trojarjeva 4

se najlepše zahvaljujemo sostanovalcem, posebno še Julki, Johani in Cilki, ki so ji nesebično pomagale v njeni bolezn, dr. Bajžlju za njegovo požrtvovalnost, g. župniku, pevcem, vsem darovalcem cvetja in prispevkov za onkološki inštitut, sosedom in vsem, ki so jo spremili v njen zadnji dom.

Zalujoči: sestri Tončka, Minka in brat Tone ter drugo sorodstvo

Stražišče, 17. septembra 1970

Od nedelje do nedelje

NOGOMET — V republiških ligah so v nedeljo gorenjski predstavniki igrali takole: Nafta : Triglav 1:1 (1:0), Tržič : Bela Krajina 3:1 (1:1), Hrastnik : LTH 1:0 (1:0).

Pari prihodnjega kola: Triglav : Izola, LTH : Tržič. **ROKOMET** — Tržičani so gostovali v Piranu in izgubili. — Rezultati: Piran : Tržič 14:9, Polet : Alples 7:6, tekma Brežice : Kranjska gora ni bila odigrana.

Pari prihodnjega kola: Tržič : Soštanj, Kranjska gora : Polet, Alples : Koper.

KOSARKA — V republiški moški ligi so gorenjske ekipe igrale takole: Jesenice : Triglav 82:68, Tolmin : Kroj 53:82; ženske: Litija : Jesenice 36:83, Sobota : Kroj 32:42.

Pari prihodnjega kola: moški — Kroj : Ljubljana, Triglav : Branik, Maribor : Jesenice; ženske — Kroj : Slovan, Jesenice : Konus.

ODBOJKA — V moški republiški ligi je Kamnik izgubil v Mariboru z Branikom 1:3, Jeseničanke pa so na Ravnah tudi ostale praznih rok.

Pari prihodnjega kola: Kamnik : Gaberje, Jesenice : Ljubljana.

Kranjski skakalci četrti v ČSSR

Na 65-metrski skakalnici pokriti s plastiko v Banjski Bistrici v ČSSR je bilo v soboto tradicionalno tekmovanje za veliko nagrado Banjske Bistrice. Med vso elito ČSSR (na čelu z Raško) je nastopilo tudi 8 kranjskih skakalcev. Pomerili so se v posamični in ekipni konkurenci. Med dvanajstimi ekipami in več kot 50 tekmovalci je ekipa kranjskega Triglava zasedla odlično četrto mesto, kljub temu, da je nastopila oslabiljena brez Štefančiča in Bogataja. Ekipa Triglav je bila zaradi tega sestavljena iz dveh članov in dveh najboljših mladincev. V posamični konkurenci je zmagal Raška, Marjan Mešec pa se je uvrstil na šesto mesto. Pohvaliti pa velja mladega Kobala, ki se je v članski konkurenci uvrstil na 16. mesto. Ostale uvrstitve Kranjčanov: 18. Gorjanc, 24. Franci Mešec, 26. Kapušin, 27. Bukovnik, 29. Norčič in 32. Grosar.

Enajsterica bivših nogometašev kranjskega Korotana je v jubilejni tekmi odlično zalgrala in premagala izbrano vrsto bivših nogometašev Gorenjske s 7:0. Na obeh slikah so nogometaši ki so igrali v drugem polčasu. Znano je, da igralci obeh ekip niso bili fizično pripravljene, saj je medtem poteklo že vrsto let, odkar so zadnji oblekli nogometni dres. Zato so se v obeh enajstericah skozi vso igro menjavali igralci. Zato tudi na naših dveh posnetkih niso vsi, ki so se pomerili v jubilejnim srečanju ob 25-letnici GNP.

Na kvalifikacijah - uspešno

Mladinske ekipe so imele v soboto in nedeljo kvalifikacijska tekmovanja za ekipno prvenstvo Slovenije in Jugoslavije v atletiki. V Kranju sta v nedeljo dopoldne nastopili moški ekipi Triglav in Medvod ter ženski ekipi Triglav in ljubljanske Olimpije. Domačini so v obeh konkurencah prepričljivo zmagali in imajo možnosti za uvrstitev na najboljša mesta v finalnem delu tekmovanja. Razveseljivi so dobri rezultati mladih atletov, ki bodo še v prihodnjih letih nastopali v mladinski konkurenci. Tako je Darko Prezelj dosegel pionirski gorenjski rekord v skoku v daljavo, Helena Zupanc pa enak rekord pri metu kopja. Še več pa je vreden rezultat ženske štafete 4 x 100 m, ki je v postavi Damjana Kogoj, Dragica Bremec, Irena Rudolf in Nada Kavčič izenačila gorenjski rekord za mlajše mladinke.

Izven konkurence sta v peterboju nastopila Zvone Napast in pionir Franci Lotrič.

Kavčič zmagal v Beljaku

Na tradicionalnem vsakoletnem teku po zdraviliškem parku v bližini avstrijskega mesta Beljak je v soboto med mladinci v kategoriji A zmagal Kranjčan Iztok Kavčič, ki je tako osvojil pokal beljaškega kluba ASKÖ. V isti

Napast je le za malečnost zgrešil državni mladinski rekord v tej disciplini.

REZULTATI — mladinci — 110 m ovire: 1. Sagadin 18,1, 2. Bitenc (oba Tr) 18,8; 100m; 1. Lojk 11,4, 2. Kavčič 11,5 (oba Tr), 3. Koželj (M) 11,8; 400 m: 1. Kavčič 50,2, 2. Sagadin (oba Tr) 53,0; 1000 m: 1. Vegnuti 2,46,4, 2. Kogoj 2:46,6, 3. Pesko (vsi Tr) 2:50,4; 4 x 100 m: Triglav (Bitenc, Sagadin, Kavčič, Lojk) 45,6; višina: 1. M. Prezelj 180, 2. D. Prezelj (oba Tr) 155, 3. Kočar (M) 150; daljava: 1. Lojk (Tr) 655, 2. Hribar 574, 3. Rudolf (oba M) 562; krogla: 1. Napast 11,9, 2. Lotrič 9,50, 3. Rot 9,36 (vsi Tr); disk: 1. Napast 39,57, 2. Rot 28,34, 3. Lotrič (vsi Tr) 26,52;

mladinke — 100 m ovire: 1. Brce 20,6, 2. Bremec (oba Tr) 21,6; 60 m: 1. N. Kavčič 8,2, 2. I. Rudolf 8,3, 3. Kogoj (vse Tr) 8,4; 100 m: 1. I. Rudolf 13,6, 2. Kogoj 13,6, 3. Inkret (Ol) 13,7; 400 m: 1. Učakar (Ol) 1:00,9, 2. Smrečnik (Ol)

konkurenci je bil Tone Vegnuti četrti. Enako mesto je med mladinkami osvojila članica Triglava Jožica Raduha. Zanimivo je, da Kranjčani sodelujejo na tem priljubljenem tekmovanju že deset let. M. K.

Danes - Tržič : Kranj

Danes, v sredo, bo na rokometnem igrišču v Tržiču četrtfinalna tekma za pokal SFRJ za področje Slovenije. Pomerila se

bosta Kranj in Tržič. Obe ekipi sta v dobri formi in ljubiteljem rokometu obeta zanimivo srečanje! -dh

Nagrada za Tržičane

Rokometna zveza Slovenije je v šolskem letu 1969/70 organizirala rokometna tekmovanja osnovnih šol za »rokometno žogo«. V tekmovanju je sodelovalo 47 osnovnih šol iz vse Slovenije, vendar vse šole niso izpolnile določil propozicij. Osnova tekmovanja je bilo v množičnosti. Osnovnošolci so odigrali v tem času 2383 tekem in na osnovi

rezultatov je Rokometna zveza Slovenije objavila vrstni red. Gorenjske šole so imele največ uspeha. Osnovna šola »Heroja Bračiča« iz Tržiča je zasedla prvo mesto in osvojila prvo nagrado — 5 kvalitetnih rokometnih žog. Vrstni red: 1. OS »Heroja Bračiča« Tržič, 2. OS Križe, ... 4. OS Kranjska gora itd. -dh

Korotan : Gorenjska 7 : 0 (1 : 0)

V Kranju je bila osrednja proslava ob 25-letnici gorenjske nogometne podzveze in 50-letnici nogometa v Sloveniji. Na svečani seji izvršnega odbora GNP, kjer so obudili spomine na razvoj nogometa v 50 letih na Gorenjskem, je poročilo podal sekretar GNP tov. Pavle Novak, ki opravlja to funkcijo vseh 25 let od ustanovitve podzveze.

V srečanju starih nogo-

metašev, ki so igrali v raznih enajstericah takoj po vojni, je kranjski Korotan premagal reprezentanco Gorenjske s 7:0 (1:0). Strelec so bila znana ime na iz »zlate dobe« kranjskega nogometa: Stular je dosegel 3 gole, Stane Brezar 2, Cene Božič in Bojan Jan po enega. Pred okoli 500 gledalci je srečanje vodil veteran kranjskih sodnikov Milan Segula. J. J.

1:02,1, 3. V. Gartner (Tr) 1:02,7; višina: 1. Svajger (Ol) 135; 2. Bremec (Tr) 130, 3. Pogačnik (Tr) 115; daljava: 1. N. Kavčič 485, 2. Pogačnik (oba Tr) 446, 3. Svajger (Ol) 442; krogla: 1. Papler 10,79, 2. Miščević 9,76, 3. Kurnik (vse Tr) 8,26; disk: 1. Papler 37,22, 2. Miščević 31,37 (oba Tr), 3. Cimerman (Ol) 31,37; kopje: 1. Cimerman (Ol) 30,46, 2. Sturm (Tr) 26,10, 3. Horvat (Ol) 26,06. M. Kuralt

Speedway

Zmagal Janez Kunčič

Na dirkališču v Stražišču je bila v soboto zaključna speedway dirka z mopedi za odprto prvenstvo Kranja. Tu di zadnje tekmovanje je navrglo zanimive borbe. Ta nova vrsta športa dobiva iz leta v leto vse večje število privrženec, s tem pa narašča tudi kvaliteta. Favorit Janez Kunčič, ki je zmagal na prvih dveh dirkah spomladi, je bil tokrat drugi in postal končni zmagovalce in prejel nagrado moped Tomos. Tudi v ekipni razvrstitvi so imeli največ uspeha Kranjčani.

Vrstni red: 1. Kreč (Domžale) 32, 2. Kunčič 31, 3. Sajn 30, 4. Zorman (vsi Kranj) 29, 5. Kemperle (Zelzelnik) 28, itd. Generalni vrstni red po treh dirkah: 1. Janez Kunčič 95, 2. Franc Zorman 88, 3. Jože Sajn (vsi Kranj) 80, 4. Edo Albreht (Škofja Loka) 75, 5. Jože Špendal (Tržič) 66 itd. Ekipno — 1. Kranj, 2. Škofja Loka, 3. Gor. Radgona, 4. Kranj II, 5. Tržič itd. J. Javornik

Janez Kunčič je bil na letošnjih tekmovanjih v speedwayu z mopedi najuspešnejši in je zashuzeno osvojil nagrado — moped Tomos.

1 vprašanje 3 odgovori

Kar navadili smo se, da je vsaj eno nedeljo v mesecu v Sloveniji oziroma na Gorenjskem kakšno tovariško srečanje. Letos bi skoraj na prste lahko prešteli nedelje, ko ni bilo nikjer večje ali manjše prireditve. Minulo nedeljo so se na pobudo predsedstva občinskega sindikalnega sveta Skofja Loka ob 20. obletnici delavskega samoupravljanja zbrali na prvem srečanju na Soriški planini samoupravljavci iz škofjeloške občine. Kaj menijo o takšnih in podobnih srečanjih, smo poprašali tri udeležence.

VIDA THALER iz Skofje Loke (rojena 1941.) — tajnica na osnovni šoli v Skofji Loki:

»Takšna srečanja so vedno zelo dobrodošla. Ljudje se jih radi udeležujejo. Za mnoge namreč med drugim pomenijo redko priložnost, da se po dolgem času vidijo in pokramljajo. Lahko rečem, da se z družino vedno udeležimo vseh večjih prireditev. Ob zanimivem kulturnem programu človek tako najlaže pozabi na vsakdanje skrbi in se hkrati spočije od vsakodnevne dela. Razen tega pa so takšne in drugačne prireditve idealna priložnost za ohranitev in obuditev starih običajev, po drugi strani pa tudi nagrada amaterskim kulturnim skupinam, ker tako najlaže prikažejo svoje delo.«

CIRIL SUSTAR iz Zeleznikov (1915) — upokojeni mesar:

»Ceprav sem morda že malo v letih, se prav rad udeležim različnih tovariških srečanj. Se danes mi je žal, da minulo nedeljo nisem mogel v Davčo. Sta-

bo sem se počutil. Današnjega srečanja pa nisem hotel zamuditi. Prav všeč mi je. Pa ne toliko zaradi jedade in pijače kot zaradi kulturnega programa. Samo poslušajte to petje. Saj se človeku kar miho stori, ko se nehote spomni mladih dni. Organizatorji današnjega srečanja zaslužijo vso pohvalo, saj so po moje dosegli svoj namen.«

MARIJA BENEDIČIĆ iz Zeleznikov (1926) — zaposlena v Tehnici Zelezniki:

»Vsakodnevne skrbi in pehanje za služkom nas zadnje čase nekako odtujujejo. Postali smo tako zagnani, da skoraj nimamo več časa misliti na drugo kot nase. Prav zato so takšna srečanja zelo dobrodošla, saj nekako zbližujejo ljudi. Menim, da je takšnih kulturnih prireditev pravzaprav še premalo. Lahko rečem, da so organizatorji današnjega srečanja že zato dosegli namen. A. Zalar

» Pravica je naš ščit in naš meč je resnica «

Slovesnosti ob 100-letnici ljudskih taborov na Koroškem so minulo nedeljo v Bistrici pri Pliberku privabile okrog 2500 Slovencev

Čeprav sta poletje in turistična sezona tako rekoč pri kraju, čeprav so tuji odšli, je bila na mejnem prehodu Jezersko preteklo nedeljo, 20. septembra, spet enkrat precejšnja gneča. Kolone osebnih vozil ter avtobusov s kranjsko, ljubljansko in mariborsko registracijo so se valile mimo carinarnice in naprej po vjugasti, še ne povsem urejeni cesti do Zelezne Kaple. Večina avtomobilov je nato zavila proti Bistrici, kraju blizu Pliberka, kjer sta Zveza slovenskih organizacij Koroške in Slovenska prosvetna zveza priredili proslavo ob 100-letnici ljudskih taborov na Koroškem (31. julija 1870 v Bistrici, 18. septembra 1870 v Zopračah). Parkirni prostori vzdolž ceste, zajedeni med orjaške lipe, simbole Slovenstva, so kmalu postali pretesni. Občinstvo, približno 2500 domačinov in gostov iz za Karavank, se je — prav kot pred stoletjem prebivalci Kanalske doline, Zilje, Roža, Podjune, Jezerskega in Meziške doline — zgrnilo okrog lesenega odra, hoteč prisluhniti govornikom. Vmes smo opazili tudi člana predsedstva republiške konference SZDL Viktorja Avblja, častnega predsednika Zveze borcev NOV Slovenije Franca Leskoka — Luko, predsednika ZB NOV Slovenije Janka Rudolfa, predstavnika ljubljanske univerze in župane nekaterih obmejnih občin.

Uvodno besedo je imel podžupan Pliberka Milko Kumer. Opisal je zgodovinski boj za pravice koroških Slovencev, ki še danes ni končan, ter navzočim pojasnil nemogoče razmere pred sto leti, razmere, zaradi katerih so ljudje končno sklicali tabor, hoteč kljubovati agresivnemu nemško-avstrijskemu nacionalizmu in doseči politično priznanje manjšine. Potlej smo prisluhnili govoru predsednika zveze slovenskih organizacij dr. Franca Zwitterja, ki je poudaril, da slovenska etnična skupnost na Koroškem (kot sestavni del avstrijskega življa) zahteva popolno enakopravnost, da se sicer ne odreka lojalnosti državi, vendar pa želi vzpostaviti tesno kulturno in gospodarsko povezavo z matičnim narodom. V demokratičnih družbah meje ne smejo pomeniti razkosanih ljudstev nesrečno razkosanih ljudstev — čeprav morda ločujejo dve različni družbeni ureditvi, je dejal dr. Zwitter.

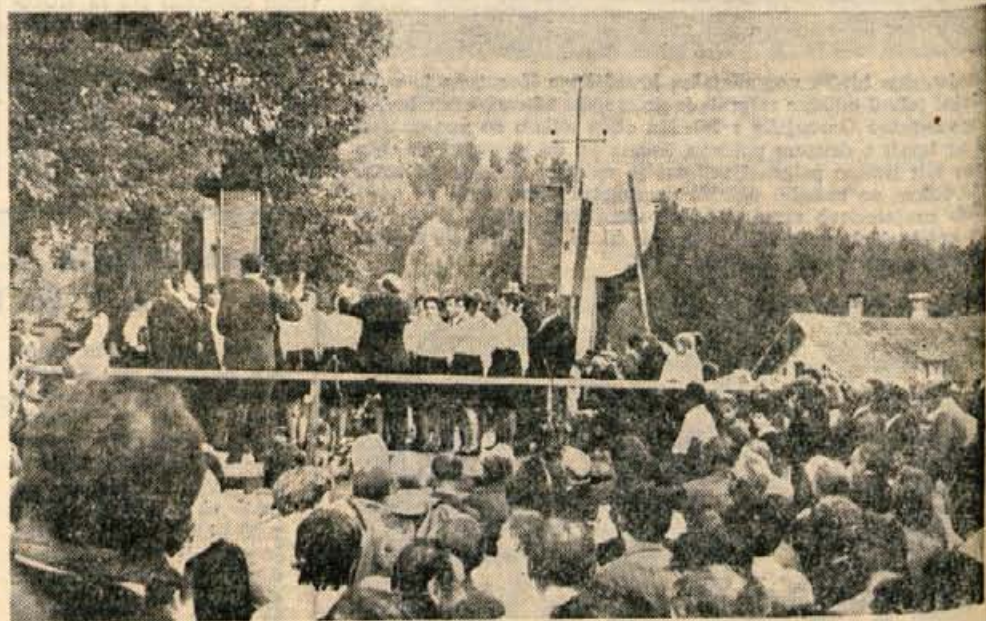
»Priča smo pomembnim mikom, ki bodo razdeljena Evropo sčasoma gotovo spreminili v prijateljsko skupnost dežel in nacij, zato so prizadevanja okorelih reaktivarjev, njihovi poskusi utrjevanja starih in postavljenih ljanja novih barrier, nevzdržni ...

Zedinjena Slovenija oziroma enotni slovenski kulturni prostor dandanes ni več samo želja, ampak stvarnost. Napeli bomo vse sile, da sožitje

razširimo tudi na gospodarsko področje, da odpremo meje firmam, ki bi bile pripravljene investirati v Koroško, ter onemogočimo razbijskim elementom rovarjenje, s kakršnim so nameravali prekrizati račune denimo podjetju Gorenje,« je pribil govornik.

Slavnostnemu delu programa so potem sledile folklorno-zabavne točke Spremljali smo ziljsko štehanje — skupina fantov na konjih, oborožena z železnimi kiji, je v rekordnem času razbila sodček in si prislužila poljub brhkih deklet — ter zaploskali nastopajočim v spretno zaigranem odlomku iz Miklove Zale. Da je bilo združje bolj svečano, so poskrbeli člani ravenjske godbe na pihala in številni pevski zbori. Toda šele ansambel Kovačič in Bele vrane sta zares ogrela občinstvo. Staro in mlado se je zavrtelo po lesenem odru — prvi ob zvokih narodnih viž, drugi v ritmu popevk. Strmi grebeni Karavank so že zdavnaj potonili v mrak, veselja pa ni hotelo biti konec. Mala, navadno tih Bistrica je tega dne postala središče avstrijske Koroške. Če bi pradedje današnjih kmetov, ki so sto let nazaj vklicali legendarno geslo »Pravica je naš ščit in naš meč je resnica«, znali gledati v bodočnost, bi gotovo umirali lažjih srd in z zavestjo, da bo začel boj le obrodil sadove.

I. Guzelj

Proslave 100-letnice ljudskih taborov v Bistrici pri Pliberku na Koroškem se je minulo nedeljo, 20. septembra, udeležilo približno 2500 ljudi z obeh strani Karavank. Tudi kratkotrajni nalive jih ni mogel pregnati od odra, na katerem so pravkar nastopali pevski zbori.